

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtrek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopiše do odpovedi. — Udje „Katol. tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnine, inserate in reklamacije. — Za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede jutraj. — Nezaprete reklamacije so poštnine proste.

Naše nopolitično delo.

Pristaši kmečke stranke se niso omejili samo na politično delo. Roko v roki z njim je šla nepolitična organizacija na izobraževalnem in na gospodarskem polju. V teku kratkega časa se je izvršilo ogromno delo. Le v središču, kamor se stekajo vse niti organizacij, je mogoče preceniti obsežnost nepolitičnega organizatoričnega dela.

Izobraževalno delo je stalo pod vodstvom Slovenske krščansko-socialne zveze (S. K. S. Z.) in Zveze slovenskih mladeničev. Blizu 100 samih izobraževalnih društev stoji v tem taboru. Prirejali so se socialni tečaji, poučna predavanja, dramatične predstave, veselice itd. To je zunanje delo, katero stoji pod kontrolo javnosti. Vsako društvo pa ima svojo knjižnico, čitalnico za politične in strokovne časnike, poučne sestanke drušvenikov, in vse to ne pride v javnost, a je vendar za izobraževalno delo največjega pomena. Kolikokratnih rok dela na vsej tej organizaciji, tega nam ne pove nobena statistika.

Zveza slovenskih mladeničev se je mlado dete naše krščansko-socialne organizacije, a krepko dete, ki je že pokazalo svojo življensko moč. Sijajna mladeniška zborovanja letošnjega leta so nam še vsem v spominu. To je bilo šumno delo, združeno z velikim hrupom. Take nastope nam velevala agitacijska taktika. Nazori in načela, ki vodijo mladeniško zvezo, so se morala s silnim glasom za-trobentati v svet. A komaj je nehal čas za velike prireditve, že čitamo teden za tednom, da so se posamezne mladeniške zveze lotile podrobnega izobraževalnega dela.

Se neke organizacije ne smemo pozabiti, ki je na slovenskem Stajerju še le v povojih. Toda ni najmanjšega pomena. Ampak razmere časa in krajev so ji bili dosedaj še neugodni. Mnogi se še ne morejo povzpeli do čistega umevanja njenega velikega pomena. Toda predsodki polagoma padajo in tla postajajo ugodnejša. V mislih nam je naša telovadna organizacija. Ravno ker najde delo te organizacije še toliko ovir, cenimo tem višje naše telovadne odseke!

Ogromno je tudi gospodarsko delo naše kmečke stranke. Nad 80 denarnih zadrug dela že na gospodarskem polju za blagor spodnještajerskega ljudstva. Povdarjamo za blagor ljudstva, ker so prejšnje denarne zadruge, vsaj premnoge, delale tudi za drug stan, ki ni kmečki. Zraven denarne

je v zasnutku že tudi druga gospodarska organizacija. Delo na tem polju je mirno, enakomerno, a za gospodarski razvoj kmečkega stanu odločilnega pomena. Tudi ob tej dobrodelni zgradbi dela na stotine rok, ki ne dobivajo druge nagrade nego zavest, da res delajo za prospeh ljudstva.

Se ni dve leti, da obstoja kmečka stranka na slovenskem Stajerju. Vendar se vidi na vseh straneh njen blagodejni, stvarjajoči in poživljajoči upliv. Katera stranka se lahko ponosa s takim delom in s takimi uspehi? Dočim so drugi razdirali, je kmečka stranka ustvarjala, zidala, gradila.

Veliko se je storilo na izobraževalnem in gospodarskem polju. Zraven pa se mora pomisliti, da je kmečka stranka morala tudi sama sebe, svojo politično organizacijo izpeljati. Danes, ko se bližamo deželnozborskimi volitvam, šteje Kmečka zveza na Spodnjem Stajerskem čez 300 pododborov, dobro organizirano četo kremenitih zaupnikov in na tisoče udov. Število shodov je že letos doseglo številko 92 in dopisovalni urad številko 2620.

Kmečka stranka ni slaba, ker ni spala!

Rusija in dogodki na Balkanu.

Dne 29. oktobra je sprejel ruski car srbskega prestolonaslednika Jurija v Petrogradu. Car je prestolonasledniku rekel, da Rusija ne more privoliti v kako teritorijalno (zemeljsko) odškodnino Srbiji niti je ne more v stremljenju kaj podpirati, pač pa svetuje, naj se Srbija ne prenagli s kakim nepremišljenim korakom. O prihodu princa Jurija v Petrograd poročajo listi, da so ga čakali na kolodvoru dijaki in dame. Izmed ljudstva so hoteli princa Jurija nagovoriti, toda orožništvo je zapodilo ljudi s kolodvora in razgnalo celo poslance dume. Poslanci bodo zaradi tega postopanja orožnikov interpelirali. Kljub temu, da nima od Rusije ničesar pričakovati, se Srbija resno bavi s mobilizacijo. Vsi vojaški obvezanci, bivajoči v tujini, so že dobili poziv, da se nemudoma vrnejo domov. Mobilizacija prve kategorije je že v teku. Približno v treh tednih bo pripravljenih 100.000 mož, to je 96 bataljonov, 334 eskadronov in 56 baterij, razdeljenih v pet pehotnih, eno rezervno in eno konjeniško divizijo. Z mobilizacijo v zvezi so drugi ukrepi. V Kragujevacu delajo utrjen tabor. Iz belgradskih skladišč so pričeli voziti v razne posadke velike množice vojnega materiala. Splohi se zdi, kakor da

bi se hotelo vojaštvo in vsa državna uprava iz Belgrada umakniti v notranjost; računajo namreč s tem, da se Belgrad napadu z Zemuna ne more protiviti niti dva dni. Gojenci belgradske vojne šole so dobili popolno vojno oborožbo.

Voditelj mladoturkov Ahmed Riza-Bei je izjavil, kakor poročajo listi iz Belgrada dne 31. okt., da ne veruje, da bi bil svetovni mir v nevarnosti, in je tudi povdarjal, da s pogajanja med Avstrijo in Turčijo nikakor niso razbila. Veliki vezir Kiamil-paša je srbska diplomata Nenadoviča in Novakoviča, ki sta pri njem posredovala za srbske interese, pomiril ter opozarjal na neumestnost razburljivih korakov.

„Magdeburger Zeitung“ poroča iz Petrograda, da je ruski zunanji minister Izvolski izjavil Pašiču, da se Rusija radi Srbije ne more zapletiti v vojsko. Predsednik dume Homjakov je brzoglavil Jovanoviču, predsedniku skupščine, da pozdravlja srbske brate, je pa trdno prepričan, da se bo mednarodna vprašanja rešila mirnim potom, da bo na zahodu Slovanstvu zagotovljena prihodnost. Oktobristovski poslanec Hvoščenski je prepričan, da se bo več ko polovica dume izrekla proti podpiranju Srbije in hujskanju na vojsko. Rusija za Srbijo zazdaj ne more nič storiti, ker je preslaba. Iz dobro poučenega srbskega vira se izve, da je kraljevič Jurij carju v 20 minut trajajočem pogovoru razložil, kaj Srbija z qzirom na aneksijo Bosne želi in kako se zanaša na rusko pomoč. Car je Srbijo zagotovil svojih simpatij, dejal, da bo njeno stališče vpošteval, toda svetoval, naj mirno čaka, kaj sklemejo velevali ter se ne da zapeljati k nepremišljenemu koraku. Kar se tiče zborovanja vele-sil, je danes položaj ta, da se ga pravzaprav vsi boje. Rusija in Anglija sta sami nasproti trozvezi. Francija pa tudi ne ve prav, kaj bi napravila. Avstrija dela pred vsem na to, da se začno zopet pogajanja s Turčijo. Angleški „Times“ poročajo, da se bo Avstro-Ogrski vspored zborovanja naznanil, odgovor Avstro-Ogrske pa bo temelj nadaljnim pogajanjem.

Včeraj, dne 4. t. m. so prinesli listi poročila, da se je stališče vladnih ruskih krogov glede balkanskega vprašanja docela prevrglo. Srbsko poslanstvo je baje doseglo ta uspeh, da Rusija aneksije Bosne in Hercegovine ne bo priznala, vsled česar je tudi mednarodno zborovanje odveč. Srbski odposlanci so s to spremeno popolnoma za-

PODLISTEK.

„Govorčki“.

Priobčil F. S. Segula.

Celo leto bilo je mnogo slišati o mladeniških in dekliških shodih in o govorih in „govorčkih“, ki so se prednašali o takih priložnostih. Da tudi širše občinstvo izve, kaki so ti govorčki mladine, pri-našamo za vzgled dva od dekliškega shoda, ki se je dne 8. septembra t. l., kakor smo svoječasno poročali, vršil pri Sv. Križu tik Slatine ob pričujočnosti 1200 deklet iz cele dekanije rogačke in od drugod. Mislite si pri tem kot govornico dobro pri-prosto mladenko v svojem dekliškem kinču, ki go-vo-ri s tako navdušenostjo pred naravnost ogromno množico, da se trese cela njena šibka postava in pripoznati bodete morali, da taki „govorčki“ nika-kor ne ostajajo brez upliva in uspeha! Da slišimo!

1. Prolog.

(M. P.)

Pozdravljene sestrice mile,
Pozdravljene bodite mi,
Ki žive ste priče dnes bile,
Kako se Marija častil!

Kaj dnes nas je sem pripeljala,
Sestrice od raznih strani?
Kaj taki pogum nam je dalo?
Marija, Marija, le ti!

Od sreče se srce nam taja,
In lice in oko žari!
Od kod pa ta radost prihaja,
To veš, o Marija, le ti!

Trak višnjevi vse nas ovija,
Svetinja na njem se blišči,
V znamenje, da nas, o Marija,
Za hčere izvolila si!

Zato pa otroci Marija,
Zdaj kvišku srca brez skrbi!
Naj, koder le sončice sije,
Obljuba se naša glasi:

Klam (koli se nam je podati,
Zaščitnica naše časti,
Gospa, naša ljubljena Mati,
Marija, Marija, si ti!

Zato cvet slovenske mladine
Obrni k Mariji oči!
Ce drugo na svetu vse zgine,
Marija te ne zapusti!

Zložil F. S. Segula, župnik.

2. O veri.

(M. S.)

Visokovredni gospodje! Cenjene zborovalke!
Naročilo se mi je od prirediteljev tega shoda, da spregovorim nekaj besed pri našem dekliškem zborovanju. Jaz porabim to priložnost, da spregovorim o tem, kar je prvo, kar je nam najdražje, o sveti veri.

Ni naroda, ki bi bil brez vere. Divjak, ajd veruje. On moli kamen, rožo, žival, solnce, mesec, ogenj. Tudi bogočastje imajo. Postavljajo si malike, častijo jih, zažigajo kadilo, da, klali so njim nekda ljudje v dar!

Sestrice, kaj pa me? To vam povem: Otroci smo Marijini! Udje smo katoliške cerkve in večne resnice svete naše vere so nam ravnilo pri vseh naših dejanjih in nehanjih!

I. Prva naša knjiga bil nam je katekizem. Kar vsi ajdovski modrijani niso znali, vemo mi: zakaj smo na svetu? Da si zagotovimo srečno večnost s pomočjo vere, ki je ovladala naša srca že v prvi mladosti!

II. Ko odrasemo, nas Jezus in Marija vedno bolj prevzemata. Mi se pa njima izročimo s celo dušo in telesom. Zato je moja radost hiša božja, beseda božja. Moja radost je lepota hiše božje, kinč Marijinega oltarja. Nikdar mi zato ni bilo žal ne truda in ne denarja, ki sem ga izdala za le-poto hiše božje, kjer se oživlja moja vera!

III. V mladosti se je tudi treba učiti. Zato imamo knjige in časopise. Dobri časopis priporočam vsakomur. Glejte, sestrice, n. pr. dobri časopis za nas je „Bogoljub.“ Naj ga ima pač vsaka naroč-nega. Naj ga pa tudi pridno prebirajo! Slabi časopi-si so pa tisti, ki smešijo cerkvene obrede in ver-ne ljudi in ki zaničujejo duhovniški stan. Tak ca-sopis zavržem s studom, nikdar ga ne pogledam. Jaz bi ne hotela nikdar prebivati v hiši, kjer leži na mizi slab časopis!

IV. Blagor nam, dokler smemo ostati doma, v hiši očetovi! Nekatera pa nima več doma ali mo-ra drugače na tuje. To pa rečem, če bi morala

dovoljni in smatrajo, da sedaj mir ni več v nevarnosti. Ruska vlada razglasa po različnih listih, da se bo zahtevalo, naj postane Bosna samoupravna dežela pod kršćanskim guvernerjem. Tako misli Avstrija vstrašiti. Iz Berlina poročajo, da je, ako Rusija v resnici misli izvesti, kar razglasa zdaj po listih, neizogibno, da Avstrija poseže po orožju, oprta na Nemčijo, ki bo v tem slučaju tudi, takoj mobilizirala proti Rusiji. Položaj je silno napet. Avstrija pod nobenim pogojem ne bo odnehala.

V Beogradu se širi glas, da se je avstrijsko vojaštvo pri Grocku prepeljalo čez Donavo na srbsko ozemlje. Dejstvo je, da so se podali en pehotni polk in dve eskadroni konjenice iz Beograda proti Grocku.

Politični ogled.

— Jugoslovanski minister straši zopet po vseh slovenskih časnikih. Kako neizprosnost imajo nekateri ljudje o tem vprašanju, razvidi se iz tega, da zahtevajo ministra krajana. Če hoče Slovenec kaj postati, potem seveda ga obsodimo sami na najnižjo stopinjo. Vsakdo zna, da bi bil Prade celo nenevaren, ako bi ne imel Marcheta, Kleina in Deršata. Ti so naši škodljivci, Prade jim tuintam le pokaže, kje nam naj škodijo. Recimo, da dobimo ministra krajana. Kdo mu bo pa šel na roko? Zelo nespartmetno je tudi, da se naša zahteva po ministru obleče takoj v najbolj razdražljivo obleko: „jugoslovanski minister“. To je taktična napaka. Sploh pa je naše naziranje, da Jugoslovani ne smejo zahtevati ministra krajana, ampak strokovnega ministra. Ako bo vlada njihove glasove potrebovala, potem bo jim dala ministra. In samo naša kratkovidnost bo kriva, ako dobimo le ministra krajana. V zadnjem času se je mnogo, vse preveč o jugoslovanskem ministru pisalo. Imenovalo se je tudi ime dr. Šusteršič. Takoj je ugledni dunajski časnik prinesel članek proti dr. Šusteršiču. Pisatelj ali pravzaprav inspirator je gotovo bil bralec naših liberalnih listov. V časnikarskih krogih se je govorilo, da je informacije proti dr. Šusteršiču dal dr. Ploj. Te govorice ne more prečkati. Ampak to vemo, da so največji neprijatelji takega našega ministra oni, ki največ o njem govorijo in pišejo.

— Delegacije so zadnji teden v Budapešti končale zasedanje. Izmed slovenskih delegatov so se govorili dr. Korošec in dr. Šusteršič. Dr. Korošec je govoril o razmerah v Bosni in Hercegovini ter se oziral posebno na kmečko in delavsko vprašanje. Dr. Šusteršič je z natančnimi podatki dokazal, kako neresnična so vladna poročila o ljubljanskem krvoprelivanju, in da je bilo streljanje soldatov proti predpisom in popolnoma nepotrebno. Vojni minister bo odredil nove preiskave.

— Shod zaupnikov „Slovenske kmečke zveze“. V četrtek, dne 29. oktobra so se v Mariboru zbrali zaupniki S. K. Z. Prišlo jih je nepričakovano veliko število od vseh strani Spodnjega Štajerskega. Bil je res zaupni shod kmečke stranke, ker so se ga udeležili v več nego dv tretjinski večini sami kmetje, katerim se je tudi pridružilo precejšnje število naših vrlih mladeničev. Z radostnim upom boljše bodočnosti za naš narod nas je napolnila tista čista navdušenost in odločna značajnost, s katero so se naši kmetje zavzeli za obrambo svoje stanovske organizacije, pa tudi za narodne pravice slovenskega spodnjestajerskega ljudstva. Z ozirom na bližajočo se deželnozborsko volitve se je sprejela naslednja resolucija: Odbor S. K. Z. se pooblašča, da stopi, če se mu to zdi potrebno in primerno, zaradi prihodnjih deželnozborskih volitev z nasprotno stranko v dotiko.

— Starostni in invalidno zavarovanje. Popolnoma izdelana predloga o starostnem in invalidnem delavskem in o zavarovanju samostojnih oseb,

danes iti služiti, ne bojim se! Sla bodem, ali vera bo ravnilo moje poti. K vernikom, luteranom, in sploh k drugovercem ne grem služiti, za veliko denarja ne, za celi svet ne. (Naj si iščejo v službo ljudi svoje vere, če jih imajo!) Vzeli bi mi z vero tudi poštenje. Jaz trdno verujem, da Marija ne zapusti svojih otrok. Pomagala mi bo, da najdem dobre kršćanske ljudi. Tam bodem zvesta, skrbna, delavna, kakor me uči sveta vera, in dobro, mi bo!

V. In če bi tako prišlo, da bi me Bog klical v zakonski stan, tu se le bo vera ravnilo mojega dejanja in nehanja. Neverniku, zasmehovalcu cerkve in njenih služabnikov ne podam roke nikdar, tudi če bi imel zlate gradove! Rajši idem do groba sama in uboga svojo pot življenja!

In tako končam jaz svoj govor.

Pač nismo me poklicane v prvi vrsti, braniti našo vero. Za to je moški spol, ki ima iti naprej. Naša naloga je, tiho potrpeti in stanovito spolnjevati svoje dolžnosti. Toda če bi možje omagali, ali če bi oni ne hoteli, pa smo me tu, na bojišču za čast Božjo in Marije, me dekleta, ki nam je bila vera od nežne mladosti ravnilo našega dejanja in nehanja. Zakaj tako? Zato, ker vera podpira in brani čednost naših mladih let! Bog z vami, sestrice! Bog z vami, Marijini otroci!

ki ne zaslužijo na leto nad 2400 K, je že izdelana. Zavarovalne premije, ki znašajo zdaj pri bolniških blaginjah in nezgodnih zavarovalnicah 105 mil. kron, se pomnože nad 385 mil. kron. Starostni in invalidni zavarovalnici samostojnikov bo k upravnim stroškom prispevala država 2.000.000 K. Država bo prispevala vsaki starostni renti 90 kron, kar se pričeta ne bo poznalo, ker se prične izplačevati rente šele čez pet let in se bo znesek le počasi dvigal tako, da prispeva država čez 40 let približno 100.000.000 kron. Sodijo, da zbornica nakáže predlog brez prvega branja socialno-politiškemu odseku, ki bo moral ostati permanenten.

— Deželni zbor. Dne 27. oktobra je deželni zbor razpravljal o predlogih za podpore vsled suše in drugih ujm prizadetim prebivalcem. Take predloge sta stavila tudi, kakor smo že zadnjič poročali, poslanca Robič in Roškar. Predlogi so se izročili deželnemu odboru. Poslanec Terglav in tovariši so predlagali regulacijo Ložnice pri Celju, poslanec Roškar, dr. Jankovič, Robič in tovariši pa kmetijski pouk v ljudskih šolah. — Dne 30. okt. je poslanec Roškar utemeljeval svoj predlog glede upeljanja kmetijskega pouka v ljudskih šolah. Predlog se je izročil šolskemu odseku. Roškarjev predlog se glasi tako-le: Visoki deželni zbor! Kakor znano ni dosedaj nobene obveznosti ljudsko-šolskega pouka glede silno potrebnih ved v različnih kmetijskih strokah. Ker pa večina učencev svoj pouk v ljudskih šolah sklonča, je neobhodno potrebno, da se jih pouči tudi v osnovnih vedah umnega kmetijstva. Šolski vrtovi nudijo ugodno prilžnost za praktičen pouk, se pa žal pogosto ne porabijo namenu primerno. Posledica je, da zapustijo kmečki sinovi brez osnovnih ved za svoj poznejši poklic šolo in žal tudi pozneje nimajo prilžnosti, da bi se v tej stroki tako izobrazili, kakor se dandanes zahteva, vsled česar potem niso zmožni za svoj poklic in oskrbujejo kmetijstvo brezuspešno. Zato stavijo podpisani sledeči predlog: Visoki deželni zbor naj sklene: „Deželni šolski svet se prosi, da spremeni učni načrt za ljudske šole na deželi tako, da se pouk v vinogradarstvu in sadjarstvu kakor tudi v drugih kulturah, ki pridejo tu v poštev, v zadnjih dveh šolskih letih obvezno upelje.“ — Poslanec Terglav je v zvezi z dr. Hrašovecem in drugimi v deželnem zboru postavil predlog za uravnavo potoka Ložnice. Pretečeni petek je ta predlog v deželnem zboru tako-le utemeljeval: Potok Ložnica, ki se vije v velikih ovinkih skozi rodne okraje Soštanj, Vransko in Celje, dela pri trajnem deževju veliko škodo po obrežnih travnikih in njivah. Povodenj poblati seno ter odnese iz njiv zgornje plasti rodovitne zemlje, vsled česar trpijo običutno škodo prizadeti posestniki. Neredkokrat pa se tudi dogaja, da pride povodenj, ko imajo posestniki travnike in njive bodisi s hlevskim, bodisi z dragim umetnim gnojem pognojene; vsa ta draga gnojila vzame voda seboj in vsi stroški in vse nade so posestnikom splavale po vodi. Zato je nujno potrebno, da se z uravnavo potoka Ložnice prej ko mogoče začne. Ker pa prizadete občine: Sv. Andrej nad Polzelo, Polzela, Sv. Peter v Sav. dol., Gotovlje, Zalec, Petrovče in okolica Celje ne zmorejo stroškov uravnave, zato stavijo podpisani poslanci sledeči predlog: Deželnemu odboru se nalaga, da v zadevi zaželeno regulacije potoka Ložnice vse potrebno ukrene, proračun in načrt pripravi, vlado prosi za primeren prispevek in v deželnem zboru v najkrajši dobi stavi primerne predloge.

Mala politična naznanila.

Dne 29. oktobra: V Pragi so se včeraj po noči nemiri ponavljali. Lvovsko orožniško poveljstvo je poslalo sto orožnikov v Prago. — Ministrski predsednik baron Beck se je predvčerajšnjim posvetoval z raznimi avstrijskimi delegati, katerim je sporočil, da ministrska kriza še ni poravnana. — Nemški cesar pride obiskat našega cesarja dne 7. t. m. in še istega dne odpotuje nazaj v Berlin. — Naš cesar je včeraj sprejel francoskega odposlanika, ki mu je izročil lastnoročno pismo predsednika francoske republike.

Dne 30. oktobra: Finančni odsek ogrskega državnega zbora je pričel razpravljati o proračunu za leto 1909. — Na ukaz generalnega guvernerja je bilo v Varšavi zaprtih več poljskih šol. Generalni guverner žuga, da ukaže polagoma zapreti vse ljudske šole v Poljski, ako bodo poljski otroci še nadalje bojkotirali državne ruske šole.

Dne 31. oktobra: Glasilo zunanjega ministra „Wiener Allgemeine Zeitung“ potrjuje, da cesar ni dal predsankcije Andrassijevi volilni reformi. — Pogorelec na Bledu je notranje ministrstvo vnovič nakazalo 8000 kron. — Na Češkem se vršijo po nemških mestih protičeški izgrede. — Češki krogi sodijo, da je omajano stališče češkega namestnika, ker je zahteval, naj ministrski predsednik proglasi v Pragi izjemno stanje.

Dne 1. novembra: Včeraj sta delegaciji svoje delo dovršili. — Cesar je včeraj sprejel v Budimpešti odposlanstvo iz Bosne, ki se je cesarju zahvalilo za aneksijo in mu izročilo spomenico glede na želje prebivalstva. — Včeraj ob 2. uri popoldne je cesar odpeljal nazaj na Dunaj. — Ogrska socialnodemokratska stranka namerava v slučaju, da bo res uvedena pluralna volilna pravica in javno glasovanje, bojkotirati parlament.

Dne 2. novembra: V Hebu so Nemci mnogim češkim uradnikom odpovedali stanovanja. — Včeraj je bil v Pragi ves dan mir. — Srbski minister Miloganović se je odpeljal danes v Pariz. — Ministrski predsednik baron Beck je imel danes dolgotrajna posvetovanja s poslanecem dr. Elvertom ministrom Derschatto in z županom Luegerjem.

Razne novice.

* Iz sodne službe. Pravni praktikant dr. Fr. Kovč pri okrožnem sodišču v Celju je postal avskultant.

* Iz davčne službe. Davčni, oficial v Celju g. Ziehgrosser je prestavljen v Murau na Zgornje Štajersko. V Celje pride davčni kontrolor na Vranskem, g. Oton Stepic.

* Iz finančne službe. Deželno finančno ravnateljstvo v Gradcu je imenovalo finančna koncipista Alberta Pölzl in dr. Edvarda Kofferja finančnim komisarjem in finančno konceptna praktikanta dr. Jožefa Freibergera in dr. Gustava Simmlhuber finančnim koncipistom. Finančni nadkomisar Anton Orthaber v Mariboru je imenovan finančnim svetnikom.

* Iz pošte. Poštni nadoficial Alojz Bahovec v Mariboru je imenovan poštним kontrolorjem. Poštni kontrolor Ivan Konrad v Zidanem mostu je premeščen na lastno prošnjo v Maribor.

* Iz šolske službe. Definitivna učiteljica M. Vučnik je na lastno prošnjo prestavljena v Makole.

* Iz notariatske službe. Premeščen je notar dr. Hans Winkler iz Rožeka v Slovenjgradec.

* Od južne železnice. Strojni adjunkt Julij Kratina v Mariboru je premeščen v Dunajsko Novo mesto.

* Osebnost. Dr. Alojzij Bratkovič, koncipijent pri dr. Haasu v Mariboru, je vstopil s 1. novembrom v pisarno dr. Brejca v Celovcu.

* Duhovniške vesti. Razpisani sta župniji Svetinje pri Ormožu in Reka. Prestavljeni so č. gg. kaplani: Franc Brajšek, kaplan pri Sv. Jurju ob Ščavnici za provizorja v Svetinje, k Sv. Jurju ob Ščavnici pride Mihael Kristovič od Velike nedelje, k Veliki nedelji je prestavljen Jakob Košak od St. Andraža v Sl. gor. Provizor v Smarju pri Jelšah Fr. Cerjak je nastavljen tam kot I. kaplan. V pokoj sta stopila č. gg. Vincenc Kolar, provizor v Reki in Franc Škorjanc, župnik na Gomiljskem. V začasni pokoj je stopil radi bolezni č. g. Jožef Korošak, kaplan v Svetinjah.

* Družba duhovnikov. Odborova seja bo v ponedeljek dne 9. novembra ob 4. popoldne.

* Odvetniški izpit je napravil v Gradcu pretečeno soboto odvetniški kandidat dr. Ivan Dimnik iz Trbovelj.

* Mladeniškimi zvezam priporočamo „Opravičnik Mlad. Zvez.“ Vsak član mladeniške zveze si naj kupi opravičnik, ker štane le 4 vina en iztis. Pri naročilih je treba priložiti za poštino (do 10 komadov 3 v, 25 komadov 5 v, čez 25 komadov 10 v, kar se lahko vpošlje v poštini znamkah).

* Izobraževalna društva, ki še niso pri S. K. S. Z., vabimo, da v kratkem prigrasijo svoj pristop. V S. K. S. Z. se družijo do sedaj že blizu 100 bralnih in izobraževalnih društev, katere lepo napredujejo. Naprej za ljudsko izobrazbo!

* Izobraževalnim društvom! V prvi odborovi seji sklenite kolekovati vsa društvena pisma z obmejnimi kolekom: „Obmejnimi bratom v pomoč.“

* Cesar in slovenski delegati. Pri delegacijskem čineju (obedu) je dne 28. m. m. v Budimpešti cesar nagovoril tudi delegata dr. Korošca. Cesar ga je vprašal, če je letos prvič v delegaciji, in ko je dr. Korošec pritrdil in imenoval svoje ime, je dejal: „Torej Slovenec?“ Ko je dr. Korošec temu pritrdil, ga je cesar vprašal, ali je v dušnem pastirstvu. Dr. Korošec je odgovoril, da je časnikar, nakar se je cesar z njim najpristranejšje pogovarjal o osebnih zadevah.

* Zbolel je štajerski namestnik grof Clary.

* Pomanjkanje krme. Kakor se poroča drž. poslancu dr. Korošcu, je finančno ministrstvo pripravljeno dati v svrhu olajšave pomanjkanja krme na Štajerskem do konca majnika 1909 vsak mesec gotovo množino odpadkov kamene soli iz soline Aussee posebno potrebnim kmetovalcem in živinorejcem pod tem pogojem brezplačno, da se porabi samo za krmiljenje živine in da odjemalci sami plačajo stroške zavojnine, nakladanja in pošiljanja odpadkov kamene soli. Deželnemu finančnemu ravnateljstvu v Gradcu se je naročilo, da stopi s prizadetimi krogi v dotiko in če želijo dotičniki, da se jim pošljejo pod imenovanimi pogoji odpadki kamene soli, naj stavi potrebne predloge.

* Zadržan tečaj na Grmu. Dne 22., 23. in 24. oktobra se je vršil zadržan tečaj na kmetijski šoli na Grmu, v katerem se je razpravljalo o zgozdovini in organizaciji zadrugištva, o narodnogospodarskem, nrayno-vzgojevalnem in socialnem pomenu zadrugištva, o denarnih zadrugah, zlasti Rajfajznovkah, o mlekarah in njih delovanju, obravnavalo se je poslovanje članov načelstva in nadzorstva; na podlagi formulirjev se je učence seznanilo z zadrugišnim knjigovodstvom ter so se izdelovale bilance.

Učenci kmetijske šole so z velikim zanimanjem sledili pouku in se je sklenilo, da se bo prihodnji spomlad zopet prišel tak tečaj, kateri pa bo trajal cel teden, da bodo mogoče natančneje celo snov predelati. Tečaj je vodil nadrevizor Vlad. Pušenjak. Zeteti bi bilo, da bi se tudi na Stajerskem na kmetijskih šolah v Grotenhofu in Mariboru upeljal pouk o združništvu, ker so absolventi teh šol poklicani doma delovati za napredek združništva.

Posnemanja vredno. Socialdemokrati so poslati zadnjo nedeljo vsem trgovcem v Celju, ki še niso bili naročeni na socialdemokratsko glasilo, en iztis „Arbeiterwille“ z vabilom, da list naročijo. Prihodnji teden bodo izdali seznam vseh trgovin in gostiln, kjer imajo list „Arbeiterwille“ — in sambo v te-le bodo odslej zahajali socialdemokrati.

*** Združna zveza v Ljubljani** (pododbor za Stajersko) priredi v četrtek dne 12. novembra 1908 v hotelu „Beli vol“ v Celju (graška cesta) sestanek vseh spodnještajerskih zadrug ter poučen tečaj za člane načelstva in nadzorstva. Začetek ob 8. uri zjutraj. Dnevni red: 1. Poročilo o delovanju pododpora v preteklem letu. 2. Volitev pododpora. 3. Ustanovitev skupnega združnega fonda za Spodnje Stajersko. 4. Razna združna vprašanja. (Udeleženci imajo priliko, staviti razna vprašanja, izražati želje, nasvete ali pritožbe. 5. Poučen tečaj za člane načelstva in nadzorstva s sledečim sporedom: a) Dolžnosti članov in načelstva. b) Poslovanje zadrug. c) Revizija. Spodnještajerske članice! Skrbite za to, da se bodo člani načelstva in nadzorstva vsake zadrug v najobsejnejšem številu udeležili tega važnega zborovanja, ker se bodo razpravljale za spodnještajerske zadrug važne zadeve. Vsaka članica naj pošlje svoje zaupnike! — Pododbor. — Opomba. Vsaka zadruga naj čim prej javi Združni zvezi (oddelek za Stajersko) v Mariboru imena in število udeležencev.

*** Stajerc** hujška zoper poslanca dr. Benkoviča. V številki od 25. oktobra t. l. je ptujski lažnjivi kljukec nakopičil celo gromado laži, obrekovanj in zavijanj zoper poslanca dr. Benkoviča. Sicer je za vsakega poštenega človeka snamota, če bi ga hvalili ali ne napadali za izvržek časnikov, najgrši vseh nemških štajerskih listov; tako je dr. Benkoviču le v čast, da ga Stajerc še ni pozabil. Stajerc očita dr. Benkoviču, da hujška nekaznovano zoper nemške štajerc, češ, da se skriva za plašč imunitete, da ga ne more roka pravice doseči. Kar se tiče hujškajanja, povdarjamo, da mora biti vsak zavezan Slovenec njemu le hvaležen, ker tako neustrašeno ljudstvu oči odpira. Dalje lažnjivi kljukec dr. Benkoviču očita izrabljanje poslanske imunitete (nekaznjivost). Toliko je gotovo, da stoji vsak poslanec izven kazenskega zakona, pa ne za to, da bi molčal, ampak za to, da vsakemu na vsa usta more resnico povedati. Kakor volk v ovčji obleki pa se nam zdi Stajerc, ko drugim očita izrabljanje imunitete. Saj on v vsaki številki izrablja nekaznjivost, katero se mu garantira od gotove strani. Ako bi zavladala na svetu taka nepristranost, da bi tudi „Lažnjivega kljukeca“ iz Ptuj po postavil sodilo, potem bi Stajercu hitro sape zmanjkalo. Dokler Stajerc svojih izmišljotin, laži, obrekovanj in zavijanj ne ponovi na tak način, da se ga bode moglo tožiti pred navadnim, nepristranskim sodnikom, ne pa pred porotniki, toliko časa mora vsak razsoden človek njegove dopise smatrati za najgrše laži in zavijanja, priobčena pod plaščem nekaznjivosti. Obžalujemo le njegove bralce, ki morajo požirati tako brozgo, katero jim Stajerc nadrobi. Zatičajte Stajerca, kugo slovenskega naroda.

*** „Domovina“** je v zadnji številki zatajila M. Reicherja, katerega ime se „blesti“ med revizorji liberalne Združne zveze v Celju, ko pravi, da ni imela Združna zveza v Celju nobenega opravka z ustanovitvijo nepotrebne liberalne posojilnice v Sikolah. Ali je že tudi Miško Reicher padel v nemilost pri Joštu, ali je — in to je menda pravo — to zavijanje le pesek v oči merodajnim krogom, ki se zgražajo nad nezadružnim delom liberalne Združne zveze v Celju.

*** V Celovcu** se je vršil dne 26. oktobra zaupen shod, h kateremu je „po ovinkih“ — vabil ga ni nihče — prispel agitator Narodne stranke Miloš Štibler; priskrbel si je od dveh odbornikov posilil Nemcev neke posojilnice pooblastila, da sme na ta shod. Shod je bil strogo zaupen in se je opetovano naglašalo, da se vse zaupno obravnava, a Miloš v „Domovini“ in „Zadrugi“ poroča neresnične stvari, napada na vse strani, ako ravno ne ve, kako se je končalo zborovanje, ker je moral prej zapustiti zborovanje. Zakaj ne poroča o zadnjem dogodku ter o svojem nastopu, nad katerim so se vsi zgražali in s katerim je svoji Zvezi veliko škodoval. Zakaj ne poroča o tem, kako je govoril v za „nezadružnega“ dela Joštovega, obsodil to delo, sam dil je namreč resničnost vseh naših izvajanj glede „nezadružnega“ dela Joštovega, obsodil to delo sam pa misli, da sme še bolj politiko uganjati na združnem polju kakor Jošt. Pribijemo le, da je M. Štibler, ker je o zaupnem shodu poročal, akornavno se vsi drugi listi, kojih uredniki ali poročevalci so bili navzoči kot povabljeni zborovalci (Mir, Slovenec, Narodni Gospodar), o shodu molčali, v javnem življenju nemogoče.

*** Za obmejne Slovence!** V prijazni družbi pri g. Golecu v Polju se je nabralo za obmejne Slovence 7 K. Priporoča se v posnemanje. Mohorjani pri Sv. Križu na Murskem polju 7-89 K.

Mariborski okraj.

m Umri je v Mariboru tiskar g. Valentin Koban.

m Slovensko trgovsko društvo v Mariboru priredi predavanja o men. pravu, knjigovod., stenografiji in pisanju s stroji. Kdor se želi teh udeležiti, se naj oglasi pri g. trgovcu Berdajsu. Prvo predavanje se vrši prihodnji tork zvečer ob osmih v stanovanju g. Berdajsa.

m Maribor. iz telovadnice telovadnega odseka. V telovadnem odseku se zbira sedaj že lepo število telovadcev, ki so zelo navdušeni za telovadbo. Vaje so navadno dvakrat na teden. V društvu se goji tudi petje in, kakor slišimo, bo pričelo v zimskem času s predavanji, tamburanjem in „Cebelico“. Mlademu društvu želimo pri njegovem delovanju mnogo uspeha in vabimo vse mladeniče, da se mnogoštevilno vpišejo.

m Mariborski občinski svet in razbute ljubljanske nemške šipe. Mariborski občinski svet je imel 28. m. m. svojo sejo, v kateri so prečitali pismo načelnika kranjskega nemškega „folksrata“ dr. Egga, ki navaja, da je sklenil ljubljanski občinski svet povrniti v Ljubljani povzročeno škodo, če po vrnejo po nemških demonstracijah povzročeno škodo mestna zastopstva v Mariboru. Ptuj in v Celju. „Slovenski Narod“ je poročal, da se je to že zgodilo. Dr. Egger vpraša mariborskega župana, če je to mariborski občinski svet res sklenil. Občinski svetnik dr. Orosel je na to predlagal, naj se sklene resolucija, ki izvaja, da so bile ljubljanske demonstracije skrbno pripravljene, kar je bilo znano ljubljanskemu občinskemu svetu, ki bi jih bil lahko preprečil. V Mariboru so pa bili spontani izbruhi ljudske nevolje, ogorčene po ljubljanskih poročilih in jih občini ni bilo mogoče preprečiti in se ji ne more očitati nikakršna zanikrnost. V Mariboru povzročeno škodo so pa že tudi pokrili zavarovalnice. Mariborski občinski svet zato odklanja vsako odškodnino in pričakuje, da pokrije ljubljanska občina povzročeno škodo. Oroslov predlog so soglasno odobrili.

m Razburjenje Nemcev v Mariboru. Mariborski Nemci so radi tega, da je doletela demonstrante dne 16. oktobra t. l. zaslužena kazen, tako razburjeni, da že ne vejo, kaj delajo. Sedaj hočejo dokazati, da so glavne priče Felser, Nemeš in Krois krivo pričale proti obtoženecem in to vsled tega, da bi zaslužili obljubljenih 80 kron. Obsojena Skoliber in Sterniša sta baje tekot časa po obsodbi dobila od priče Felser izpoved, da Felser pri demonstracijah ni bil navzoč, da je prišel še le pozneje zraven, ko so demonstracije že minile, da torej ni videl demonstrantov, ampak da ga je pričal Nemeš zapeljal h krivemu pričevanju. Nemeš je bil na podlagi te izpovedi dne 27. oktobra aretiran. Ko je pa bil na to Felser pozvan k zaslišanju v zadevi pogovora s pričo Nemeš, je pobegnil. Dne 29. t. m. je preiskovalni sodnik zopet izpustil Nemeša iz preiskovalnega zapora, ker je spoznal, da je bila omenjena izpoved lažnjiva.

m Nemška sodrga v Mariboru uživa velike predprave. Nad 300 nemških fakinov je pobijalo okna, pred sodiščem pa skoraj ni najti nobenega. V nemški kazni rogovili vsako soboto in nedeljo, kakor bi bili ob pamet; ko gredo ob enih, treh ali petih domov, pa razgrajajo, da v tamošnjih hišah nikdo ne more spati, razbijajo po oknih, polivajo stene s črnolom, razbijajo stene, da odpade omet in se vidi sama opeka, a Maribor nima policaja, ki bi za te reči vedel, ni oblasti, ki bi skrbela za ponočni mir in bi si upala prijeti rogovileže.

m Rjoveča nemška druhal. iz višjih olikanih nemških krogov po vsaki prireditvi, ki jo ima v nemški kazni, vznemirja po noči celo okolico, da ni več mirne noči posebno ob sobotah in nedeljah. Ker policija ničesar ne vidi in ne sliši, opozarjamo naše poslance, naj skrbijo, da se vzame mestu Maribor avtonomija, da dobimo državno policijo, ki bo skrbela za ponočni mir in red.

m Mariborski protestantje so preteklo soboto v nemškem kazinu obhajali prazniki reformacije, to je Lutrovega odpada od katoliške cerkve. Na tej slavnosti se je med drugim tudi predavalo o Turčiji. Ko smo razmišljali, v kaki zvezi da je Turčija z reformacijo, smo se spomnili, da je sorodnot najbrž v tem, ker so vsled Lutrovega in njegovih tovarišev „plodonosnega“ delovanja po nekaterih krajih Nemčije zavladale uprav turške moralne razmere ter so mnogoteri začeli živeti na turški način.

m Nemški „Heil.“ Posebno zanimivo je opazovati tukajšnje nemške trgovske pomočnike. V soboto zvečer prepevajo svoj blaženi „Heil“ po gostilnah in kavarnah, v medeljo zjutraj pa pravijo, ko stojijo pred trgovino, mimoidočemu kmetu: „Dobro jutro očka, ali ne bo nič novega?“

m Slovenski stariši. Veliko je starišev, ki pošiljajo svoje dečke v nemška mesta se učiti obrtnije, pa samo zavoljo nemščine. Deček, še v otročjih letih, navzame se na tujem svojem jeziku sovrážnega duha; kakor nekdanj janičarji, začne zatirati svoj narod, preganjati svoje stariše. Zatorej,

stariši, ne dajte svojih dečkov k zagrizenim nemškim obrtnikom.

m Sv. Peter, pod Mariborom. V Algerslorfu pri Gradcu je obhajala sestra Romana, ki je bila skozi 33 let predstojnica zavoda šolskih sester pri Sv. Petru, petdesetletnico samostanske zaobljube. Ob tej priliki so ji naše občine izročile krasno izdelan diplom v zahvalo za zasluge, ki si jih je pridobila za vzgojo slovenske mladine.

m Hoče. Te dni so prijeli tukaj orožniki enaindvajsetletnega Vincenca Vertnika z njegovo ljubico. Služil je pri vojakih v Mariboru, odkoder je zbežal. Oba so vtaknili v zapor. Drugo jutro pa parčka ni bilo več v kletki, ker se jima je posrečilo, da sta znova ušla.

m Gorica pri Račah. V soboto dne 31. okt., ob 8. uri zvečer je začel goreti hlev gospoda Kolarica. Pri sosedu so popokale šipe na kuhinjskem oknu; poslopje so ohranili. Ker je imel Kolarič v hlevu in na podstrešju polno slame in drv, ima precejšnjo škodo.

m Gorica pri Račah. Ptujski Stajerc je pred kratkim prinesel nek dopis iz Gorice. Dopisnika tega grdega nemčurskega lista naj bo sram, fla še sedaj ni spoznal, kdo je prijatelj kmeta, ko so ptujski, mariborski, celjski, celovski, kočevski in drugi Nemci in nemčurji tako jasno pokazali, koliko jim je za Slovence, za slovenskega kmeta in njegove sinove. Dopisniku se čudno zdi, da so se g. župnik v kolesju peljali in cigaro kadili. Ali dopisnik res še nikogar ni videl se v koleslju peljati in cigaro kaditi? Da je imel golobradi študentek veliko truda z društvom, je res. Ali on se je trudil zato, ker je hotel in hoče svojim domačinom pomagati do izobrazbe. Da bi torej on bil napravil nemir v vasi, je velika laž. Se li s poštenim berilom v društvu hujška drug proti drugemu? Dopisnik, kje je tvoja pamet? Da pa kak kmet obljubi nemčurju, da ga bode dal v Slov. Gospodarja, je dokaz, da se ljudstvo še zaveda in da ve, kje je doma. Na-zdar, dopisnik!

m Sv. Lovrenc nad Mariborom. S 1. oktobrom se je c. kr. poštni urad preselil v staro šolsko poslopje. Dokler je oskrboval pošto gospod župan Mihelič, ni se mogel radi točnosti nihče kaj pritožiti. Odkar pa imamo novega poštarja (že čez tri mesece), vlada na pošti netočnost. Ljubeznost in prijaznost nista pri njem doma, pač pa to, kar jima je nasprotno. Glede točnosti le, eden vzgled. Pismo, ki je prišlo v ponedeljek, je on naslovilencu, ki stanuje samo deset minut od pošte, dostavil še le v petek, čeravno gra pismonoša malodane vsak dan mimo dotične hiše. Ako bi list polžu med roge vtaknil, bi ga poprej spravil na določeni kraj. Da stanujemo tukaj tudi Slovenci, menda poštar še ne ve, ker ima do slovensčine takšno spoštovanje, da si je tudi v najhujši sili v usta vzeti ne upa. Umestno bi bilo, gospoda na najvišjem mestu priporočiti, da bi od nas kam dalje avanziral.

m Sv. Lovrenc nad Mariborom. Ker je letos zadosti sadja, hotel si je tudi nek priletel mož božjega daru za zimo preskrbeti. Opravil je svoj „pošteni“ posel na visoki jabolki pri svitu migljajočih zvezd. Pa glej hudiča! Jabolki takšno rubljenje ni bilo po volji, zato mu izpodmakne suh štrcelj, na katerem je stal, da smukne med goste veje, ki ga nemilo zgrabijo pod pazduho in pod brado, da obvisi kakor kušar v precepu. Seveda mu tak robati objem ni bil bogve kako prijeten; na vso moč je suval z rokami in zvonil z nogami, hoteč se oprostiti iz nevarnega položaja. Ko po dolgem, brezuspešnem trudu spozna, da ga bodo hudomušne veje brez milosti zadavile, začne v smrtnem strahu klicati na pomoč, in res pride g. oskrbnik, ki mu med zasluženost in žarko pridigo podaljša življenje za nedoločen čas. Škoda, da ni vsako drevo v enakem slučaju tako pametno!

m Sv. Lovrenc nad Mariborom. Nikdar se še ni pri nas videlo toliko raznovrstnih tujih obrazov kakor letos. Bogati tuji kupili so obsežno planino, imenovano „Radelbah“, za 500.000 kron in sedaj postavljajo z vrh planine dol v ravnino vse polno „vislic“, po katerih je napečana železna vrvi, da bodo po njej spuščali debele plohe v dolino. Velika parna žaga s čudovitimi stroji bo brez milosti mesarila stara planinska drevesa. Nekdanji sloviti Nekrepov gaj je zdaj popolnoma spremenjen. Kjer so poprej stali orjaški, večstoletni hrasti, ki so s svojimi raskovimi vejami nagačivo šegotali med njimi stoječe sramožljive lipe, kjer so se vitke smreke v lahnem vetriču kakor mesne gospodične ena druge priklanjale, — tam stoji zdaj parna žaga in kolibe delavcev. Vse do zadnjega stebelca je moralo pasti, še šture so izkopali in v stran zmetali. L. 1902 se je v tem gaju vršila veličanska veselica v korist Südmarke, pri kateri so se udeleženci navduševali za Germanijo, napovedovali vesoljni nemški potop in pogin Slovencev, peli „Wacht am Rhein“ in tako silovito hajlali, da so imeli nekateri že kravava grla. O, ko bi bilo mogoče, vsem takratnim častilem Bismarcka pokazati zdaj tako strašno opustošeni nemško-hrastovi gaj, gotovo bi marsikaterega tako vrele solze polile, da bi se mu mehurji po licih napravili! Med planinskimi delavci, ki so došli od vseh vetrov, je dosti takih, ki jim delo smrdi. V zadnjem času so postala naša pota po

noči nevarna. Tistim, ki morajo hoditi po noči na kolodvor, ni bilo svetovati, da vzamejo v vsako roko samokres in nož med zobe, če hočejo prinesiti zdravo kožo skozi samotne soteske.

m Sv. Anton v Slov. gor. Preteklo nedeljo, to je 25. oktobra, smo slovesno z godbo zanesli k zadnjemu počitku veteranca Jurija Kocuvan. Rajni je bil rojen leta 1833. Pri vojaki je služil od leta 1854 naprej osem let in tri mesece — pet let na Laškem v papeževi deželi, in je videl p. Bogni papeža Pija IX., ko se je ta peljal s šestimi konji. Bil je v hudi bitki pri Solterinu. Kot grenadir je stražil ob mrtvaškem odru Radeckega. Naj v miru počiva!

m Sv. Anton v Slov. gor. Političnega shoda dne 18. oktobra ni bilo: okrajno glavarstvo ga je prepovedalo, ker bi „pri tem znalo priti do motenja javnega miru in reda“, dasi pri nas ni niti enega Nemca. In kar je še bolj čudno, prišlo je pet žandarjev s telegramom, da se ima vsako zborovanje takoj raziti. Kako da politično društvo šentlenarško ni poskrbelo za zborovanje po § 2?

m Občinski urad Korena pri Sv. Barbari pri Mariboru je poslal dež. odborniku Robiču prošnjo 10 občin zaradi mosta čez Dravo v Zg. Dupleku. Omenjeni poslanec bo se gotovo krepko v dežln. odboru in v dežln. zboru potegoval za to, da se v doglednem času tako potreben most čez Dravo napravi.

m Slov. Bistrica. Prejšnji teden je prišel nek kmet iz Studenice v tukajšnje lekarno po zdravila. Kmet je zahteval seveda zdravila slovenski. Tega pa gospod lekarnar ni hotel razumeti in je vprašal kmeta, zakaj ne govori nemški. Mi pa vprašamo gospoda lekarnarja, ali mu dišijo naši slovenski groši!?

m V Poljčanah sta odpadla od katoliške vere in prestopila k protestantski krojač Somer in gostilničar Bauman mlajši. Gotovo sta se preobjedla slovenskega kruha in hočeta s tem svojim činom samo opozoriti verne in rodoljubne Slovence, da jima nikakor ni ljubo, zlasti Baumanu ne, da bi še nadalje v njegovo gostilno zahajali, ker hoče odsej le od protestantskih Nemcev živeti. Tudi bi lahko Slovenci njegove nemške živce razburili, če bi k njemu zahajali. Mož je že toliko hudega prizadjal slovenskemu narodu in sedaj pa je še postal protestant iz zgolj mržnje do slovenskega kmeta in slovenskega duhovništva. Naši vrli kmetje so zaradi tega zelo huji in večina jih je sklenilo, da ne prestopi praga protestantskega krčmarja.

m Št. Ilj v Slov. gor. Za „Društveni dom“ v Št. Ilju na podpisane darove: Mladeniški slovenski. Malikamen, 5 K z geslom: „Orodje v d. sui, v levi meč, svoj dom gradimo se borč!“ Napadnik morja pastji, Vaš društveni dom pa vzrastil!“ — Mladenke „Dekliške Zveze“ pri Sv. Petru na Medv. selu po č. g. Gomilšek 3 K 40 vin.; g. Makec, Jezersko na Koroskem 5 K; g. Janez Kolarič, Orešje—Ptuj, 1 K 20 vin.; č. g. Jos. Potokar, stolni vikar v Ljubljani dar Mohorjanov 5 K; g. Jos. Cvrabte, Bistrica 1 K; g. dr. F. Tipič, Sv. Lenart v Slov. gor 60 K, katere so darovali po inicijativi g. dr. Kraigherja, zdravnika pri Sv. Trojici: g. dr. Kraigher, 20 K; g. dr. Tipič, 20 K; č. g. Jože Kaučič, kaplan pri Sv. Benediktu 20 K, Franc Koser, c. kr. pošt. v Juršincih pri Ptuj 3 K, Ivan Roglič, asistent v Račah nabral v veseli družbi v gostilni g. Turnarja v Framu 4 K, veleč. g. Matija Wurcer, župnik v Rušah 3 K, veleč. g. Eric Repolusk, župnik Št. Vid nad Valdekom 1 K. Želeti bi bilo, da bi vsi slovenski rodoljubi pesnomali te blage dobrotnike! Vsem darovalcem, ki so prvi prihiteli obmejnim bratom na pomoč, najprisrčneja hvala! — Prosimo nadaljnjih darov! Rojaki, darujte za „Društveni dom“ v Št. Ilju. Za pripravljeni odbor: Franjo Žebot, t. č. blagajnik.

m Slovenska Bistrica. Mladeniška zveza v Slovenski Bistrici priredi v nedeljo, 22. novembra veselico z dvema igrama. Na to veselico že zdaj opozarjamo slavno občinstvo, ker bo čisti dobiček namenjen novoustanovljenemu „Izobraževalnemu društvu“, ki se bo prihodnji mesec ustanovilo. Obširno poročilo pride prihodnj.

Ptujski okraj.

p Ptujske novice. Dne 23. oktobra je umrl tukaj Anton Predikaka, ki je še služil pod Radeckim in se je udeležil vojske v Italiji. — Isti dan je umrl tudi Martin Koje, oče davčnega pristava v Ptuj.

p Ze poka! V Ptuj se je neki posilinemški trgovec izrazil, da mora trgovino zapreti, če bo še tri mesece tako slabo tržil.

p Ptuj. Vsled hujskanja od spodnještajerskih Nemcev, med njimi tudi trgovcev in gostilničarjev, je graški mestni svet napovedal bojkot slovenskim kmetom. Istotako je sklenilo mesto Ljubno! Kmetje, zahvalite se spodnještajerskim Nemcem za to dobroto! Poljubljajte še nadalje šibo, s katero vas bijejo!

p Ptuj. Nemci so začeli veliko bojkotno gibanje proti slovenskim kmetom. Naša poslanca dr. Ploj in dr. Jurtela nas pustita v tem boju popolnoma same. Povsod drugod so v takih težavnih trenutkih poslanci ob strani svojih volilcev.

p Ptuj. Nemci po Štajerskem so začeli veliko gonjo proti slovenskim kmetom. V vseh nemških listih so se objavile notice, ki dovolj jasno kličejo Nemce, naj od slovenskih kmetov ničesar ne kupujejo. Taki prijatelji so Nemci našemu kmetu!

p Ptuj. Po ptujski okolici vlada med kmečkim ljudstvom veliko razburjenje, ker se po nemških listih tako vstrajno hujska proti pridelkom slovenskih kmetov. To hujskanje izvira iz vrst spodnještajerskih Nemcev in nemčurjev, ki na vsak način hočejo uničiti slovenske kmete. Št. marka ne zadošča več, sedaj so začeli z bojkotom proti slovenskemu kmetu.

p Ptuj. Nemški listi prinašajo pozive, da Nemci ne smejo ničesar več kupovati pri zavednih Slovenceh. Nemški narodni svet bo v tem oziru posredoval. V tem narodnem svetu pa sedijo Ornig, Plahky, „Stajerčevo“ uredništvo, ormoški Nemci, mariborski, celjski, slovenjebistriški Nemci, sploh zastopniki vseh spodnještajerskih Nemcev. Tudi trgovci, ki se prištevajo k Nemcem, so pri nemškem narodnem svetu. Slovensko ljudstvo, poglej si svoje prijatelje.

p Ptuj. Zadnji „Stajer“ preti slovenskim kmetom z gospodarskim bojkotom. Dolžnost vsakega kmeta je, da brezobzirno zatira ta protikmečki list.

p Ptuj. Na tukajšnji nemški telovadnici so pobili neznani ljudje nekaj oken. Nemški listi trdijo, da so to storili Slovenci. Najbolj verjetno pa je, da so to storili Nemci sami, da bi imeli zopet kak vzrok, ščuvati proti Slovincem.

p Ptujska policija zna tudi „hajlati“. Predzadnjo nedeljo zjutraj so se peljali z brzovlakom od neke slavnosti domov ptujski in celjski policaji. Na Pragerskem so si zaklicali v slovo vsenemški Heil! Ni čudno, tedaj, da stane vsak „živio“ v Ptuj 5 do 10 kron.

p Nemške razgrajče bo doletela vendar za služena kazen. Zoper Jožefa Sorko, slikarja v Gosposki ulici, ki je leta 1905 odpadel od katoliške vere s celo svojo družino, je vloženih 9 tožb. Tudi visokošolec in odpadnik od katoliške vere Rudolf Bratanič, eden najhujših posilinemcev v Ptuj, je v preiskavi pri okrožni sodnji v Mariboru.

p Nemškim trgovcem le prede silno slabo. Dokaz zato so dopisnice, ki jih pošiljajo slovenskim kmetom v okolici s sledečo vsebino: „Ptuj, dne 30. 9. 1908. Kakšen vzrok pa vi imate, ker tako dolgo ne pridete v mojo trgovino. Gotovo veste, da pri meni dobro in po nizki ceni kupite. Za jesen sem dobil posebno po nizki ceni: sukno in čaj za možko obleko, vatmol, borhande pisane in plave etc. etc. Tako tudi drugo lepo zimsko blago. Z pozdravom A. F. H.“

p Pozor, slovensko ljudstvo! V zadnji svoji seji so po poročilu nemških listov ptujski mestni očetje, katerim načeluje Ornig, dovolili gimnazijskemu dijaškemu podpornemu društvu svoto 100 kron kot podpomo, toda le pod tem izrecnim pogojem, da noben slovenski dijak ne sme dobiti od tega niti vinarja ne; ta predlog, katerega je stavil zobozdravnik dr. Treitl, je bil enoglasno sprejet. Čudno je to počenjanje dr. Treitla, ki kaj rad sprejema tudi slovenske kronce, ki ubogim slovenskim dijakom ne privošči niti vinarja ne. — Imamo dobrega slovenskega zobozdravnika na Ptuj, g. dr. Stuhca; on je tudi kot zdravnik za vse bolezni na najboljšem glasu.

p Ptujski Nemci v svoji razburjenosti nad Slovenci, ki nočejo več v njihove trgovine, ne vedo več, kaj delajo. Začeli so sedaj svoje, to je nemške trgovce bojkotirati, n. pr. pekarija Starija, ker so izvohali, da se ta mož ni udeležil septemberskih pobojev proti Slovincem. Slovenci pa pridno zahajajo mimo peka Orniga v Starijevo in Potočnikovo trgovino po pecivo.

p Sv. Barbara v Halozah. K. s. izobraževalno društvo priredi jubilejni mladeniški shod dne 8. novembra pri Sv. Ani, barbarski podružnici tik dravskega mosta. Mladeniči in moške iz obmejnih far iz Haloz in s polja, pridite, da proslavimo letošnji jubilej ter se navdušimo za vzore: vero, dom, cesarja! Na shodu govori odposlanec K. S. Z. iz Maribora ter odbornik „Mladeniške zveze“. Začetek ob 11. uri po službi božji, ki bo pri Sv. Ani. Zaključijo se slovesnost z večernicami pri Sv. Ani popoldne ob dveh. Sv. Ana, ki se lepo ozira po haloških vinških vrhah ter žitnem ptujskem polju, vas zberi pod svoje okrilje veliko število.

p Od Velike nedelje se nam poroča: Po komaj enoletnem službovanju med nami nas je zapustil gospod kaplan M. Kristovič. Bil je splošno priljubljen. Želimo mu tudi na novem kraju mnogo sreče. — Naša dekliška organizacija žal jako slabo napreduje. Saj pa tudi nimamo vodnika, ki bi nas vodil in skrbel za našo organizacijo. Mladeniči so v tem oziru mnogo na boljšem. Zato pa, dekleta, vzdromite se! Pokažite, da imate tudi ve smisel za organizacijo, da ljubite svoj narod, in ne dajte se prekašati od mladeničev! V združenju je moč!

p Sv. Lenart pri Vel. Nedelji. „Mladeniška zveza“ ima v nedeljo, dne 15. novembra poučen shod. Mladeniči, agitirajte!

p Narapje pri Majšpergu. Kot udje „Slov. kmeč. zveze“ so pristopili dne 29. oktobra t. l. in so vpisali udno t. le gospodje: Juri Lorber, Franc Širec in Anton Fister. Kmetje, združujemo se!

Ljutomerski okraj.

p V Ljutomeru se išče naroden steklar. Ker daleč na okrog ni slovenskega steklarja, je obstanek tu zasiguren. Na razpolago ima že prav lepo štacuno z magacini na prav ugodnem prostoru v trgu. Natančneje pojasnila daje iz prijaznosti uredništvo „Slov. Gospodarja.“

p Ljutomer. Kakor slišimo, še v občino Slamenjak vedno zahaja en izvod smrdljivega ptujskega Štajerca. G. H., li še ne veste, kake namene ima ta list? Upamo, da bote storili kmalu svojo dolžnost ter poslali Štajerca nazaj, odkoder je prišel.

p Ljutomer. Pri nas se čuti vedno bolj potreba, da si ustanovimo telovadni odsek, v katerem se bo gojila telovadba, ne pa se na preprosti način agitiralo za liberalizem. Sploh se je čuditi, da telovadna ideja na Spodnjem Štajerskem med našimi somišljeniki tako počasi napreduje. Upamo, da bo telovadni odsek v Mariboru postal ustanovitelj močne telovadne organizacije po Spodnjem Štajerju. Seveda, se ne smejo potem naši pristasi sami pajdašiti z liberalnimi sokoli! — Sedaj se bo začelo kmalu zopet delo po naših izobraževalnih društvih. Mnogo se imamo učiti, a imamo tudi veselje za to!

p Kapela. V nedeljo, 8. septembra priredi mladeniška zveza za kapelsko župnijo poučen shod ob 3 uri pop. pri g. Dvaku, h kateremu so vsi prijatelji mladeniške zveze, posebno pa možje, prijazno vabljeni. Govoril bo govornik iz Maribora o gospodarstvu. Kapelčani in sosede, ne zamudite te lepe prilike.

Slovenjgraški okraj.

p Šoštanj. Hlapcu Pavlu Hartlu so se splašili minoli teden konji. Padel je pod voz in dobil tako hude poškodbe, da je kmalu umrl.

p Razbor. Za zadnji surovi napad „Narod. Lista“ se je darovalo tukajšnjemu katoliškemu izobraževalnemu društvu 1 K 60 vin., za katere se odbor najtopleje zahvaljuje. — Filip Lesnik, blagajničar.

p Velenje. V četrtek dne 29. okt. smo obhajali redko slavnost 40letnice učiteljevanja našega priljubljenega goopoda nadučitelja V. Brenceta. Službe božje, ki je bila v velenjski cerkvi, se je udeležilo lepo število ljudi. Sola je bila polna šolarjev, tržanov, kmetov in kmetov iz bližnjega okolice. Zlasti so počastili slovesnost g. pl. Adamovič z baronico in grofico Adamovič-Mensdorf. Gospod župan Skaza je oddal gospodu nadučitelju v imenu občinskega zarčtopa, ki je bil polnoštevilčen pri tej slavnosti, častno diplomu za zasluge, katere si je pridobil za šolstvo velenjske občine skozi 36 let. Slavnostni govornik je bil prof. dr. K. Verstovšek iz Maribora, ki je v imenu bivših učencev slavil svojega nekdanjega učitelja in zlasti označil težavni poklic pravega ljudskega učitelja. Omenjal je tudi v govoru, da so bili domačini vedno zadovoljni z velenjsko šolo, radi tega bi pač bilo nespravilno, če bi se je sedaj izogibali. Govor je napravil globok utis na navzoče. V kratkih toda jedrnatih besedah se je zahvalil za delovanje tudi šolski načelnik gospod Goršek, kmet iz Bevc. Ginjivi so bili nagovori učenke Skaze, ki je dekletomirala za to slavnost nalašč sestavljeno pesem g. dr. Medveda, in pa male Neže, ki je s pogumom slavila g. nadučitelja. Petje je bilo lepo, zlasti ugajala igra, katero je vodil mladi šolar kot učitelj. Take šolske igre bi bilo treba večkrat prirediti. Gospod učitelj Skaza izraža gospodu nadučitelju v imenu učiteljstva, ki je priredilo na predvečer tudi lepo podoknico, najiskrenejšo čestitko in se zahvaljuje zlasti gospodu dr. Verstovšku, ki je od prvega početka sprožil misel na to slavnost, za njegov trud in sodelovanje. Gospod nadučitelj se globoko ginjen zahvali vsem govornikom za lepe govore, in prirediteljem te slavnosti. Spomin na nekdanjega učitelja hranijo trajno bivši učenci v svojih hvaležnih sreih. Gospodu nadučitelju želimo še mnogo let, da jih preživi v veselju in zadovoljnosti s svojo častito gospo soprogo in pridnimi otroki.

Konjiški okraj.

k Konjice. Glavna dobrotna denarne organizacije, ki jo ustvarja Kmečka zveza po Spodnjem Štajerskem, je pač ta, da ne dela nepotrebnih stroškov onim, ki potrebujejo denar. Ti so itak podpore potrebni, zato jih ni treba radi tega še posebej skubiti. Naše kmečke posojilnice opravijo vse same, one ne dajo izsesavati prosilcev, one ne sledejo še bolj podpore potrebnega, ampak skušajo mu pomagati z najmanjšimi stroški. To je namen denarne organizacije Kmečke zveze. Povedali smo pa to, ker liberalni oderuhi trosijo krive vesti o naši organizaciji.

k Grušovje. Dopisnikom umazanega „Stajerca“, ki obrekujeta prihovsko Marijino društvo in pa njenega voditelja, povemo tih na uho, naj v prihodnje mirujeta, sicer bomo razkrili o njihovi stvari, ki jima ne bodo ljube.

Celjski okraj.

c „Mlinar in njegova hči“, žaloigra v petih dejanjih, v Celju je iznenadila celjsko občinstvo. Mlado izobraževalno društvo, s samimi mladimi, nevajenimi diletanti, je v občno zadovoljnost uprizorilo to za take moči precej težavno igro. Nekatere vloge so nadarjeni diletanti in diletantinke prav po mojstrsko proizvajali.

c Duhovne vaje za mladeniče pri Sv. Jožefu nad Celjem se letos začnejo 16. novembra, to je v ponedeljek zvečer.

c Pristransko ravnanje celjskega magistrata. Na zadnjem sejmju so slovenske črevljarije potisnili nazaj na neprimeren prostor, enega slovenskega črevljarija iz Ljubljane so celo napodili. Kaj bi rekli Nemci, ko bi prihodnjič na semurjih slovenske občine nemške trgovce zapodile?!

c Tretji liberalni list v Celju. List Zadruga, ki je še nekaj časa bil gospodarski list, je krenil popolnoma na liberalno-politično pot. Zadnja številka nikakor ne zaostaja za Domovino in za N. Listom. Jošt in Stibler hoteta drug drugega prekositi. Preskrbelo se bode, da dobi poljedelsko ministrstvo in splošna zveza, na Dunaju to uradno, strokovno glasilo v roke. To bo najboljši odgovor na razne, resnih ljudi nevrede denunciacije!

c Celje. V Domovini se čitajo pritožbe o našem ljudskem šolstvu. Pridružujemo se jim, ker so popolnoma opravičene. Obenem pa moramo dvigniti obtožbo proti liberalnim poslancem, osobito proti Robleku, ki se za to vprašanje presene, malo briga, čeprav leži okoliška šola v njegovem volilnem okraju. V državnem zboru pa vkljub vsemu temu glasuje za vlado ali pa se skriva, kadar bi trebalo nastopiti proti vladi.

c Celje. 23letni Milan Fürst je ukradel posestniku Antonu Savincu iz hleva, kravo in jo je hotel na sejmu prodati. Ker se je sumljivo vedel, je bil aretiran in tako je prišla tatvina na dan. Bil je, dne 30. oktobra obsojen na 18 mesecev težke ječe.

c Grad Bežigrad pri Celju so kupili gg. Belec, Pult in Rašica.

c Braslovče. Dne 28. in 29. oktobra je komisija preskušala in potrdila nov betonski most čez Savinjo pri polzelskem kolodvoru. To je v petih letih tretji betonski most, v vranskem okraju — v braslovški občini. Dolg je 45 m, širok v tiru 5 m in ima tri svode, ter je za 20 m krajši kakor slični letuški. Stroški za to stavbo kakor tudi za leseni most, koji je moral radi prometa biti postavljen za čas stavbe, t. j. od 1. avg. do 29. oktobra, so znašali okroglo 36.000 kron. Dva voza, vsak po 600 kg, se smeta srečati na novih betonskih mostovih. Letuški in polzelski most sta vranskemu okraju v čast in okolicama v kras.

c Dvojezični napisi. Dopis v vašem čisl. listu iz Žalca, da bi izginili na naši rodni zemlji nemški napisi kot kričeči dokaz preminulega nemškega paševanja, je tudi nas gorjance Solčavane razveselil. Sedaj naj pride tudi Gornjesavinska dolina na vrsto. Tu vidimo žal še vedno sramotne nedostatke in pojave mlačne brezbriznosti nekaterih gostilničarjev, obrtnikov in trgovcev, ki bi morali z dobrim zgledom prvi biti. Rojaki v Mozirju, Ljubnem, Gornjemgradu, brž na delo, da ne bo pri vas ne enega dvojezičnega napisa več. Edino Rečica je brez madeža v tem oziru. Danes opozarjam samo na Mozirje, kjer so še vedno razni veliki nemški napisi na prvih mestih, n. pr. „Hotel Kaiser v. Österreich“ v gostilni pri Trunkovm Tonu iz Bočne, „Uhrmacher und Handelsmann“ pri vdovi Fr. Fidej, „Natural-Verpflegsstation, „Hotel zur Post“, trški javni napis „Weg zum Bad“ in pri gostilni sokola g. Iv. Lipold zraven napisa „Narodna gostilna“ veliki nemški napis „Bierhalle“. V Ljubiji pri g. Alojzu Gričar ni nič boljše; povsod vse polno mrčesa. Mozirje slovi kot nekdanji narodni trg, ker tukaj si je razvil peruti prvi Sokol na Stajerskem pred 30 leti. Pridi njega duh zopet nazaj in razdeli nekaj več sokolske kreposti in ljubezni do domače grude med tiste, ki v te verujejo. Preč ž bojazno in strahopetnostjo, božimo srčni, zavedni! Da nagnedni Solčavan.

c Mozirje. Pri nas imajo še zmiraj nekatere gostilne dvojezične napise. Tega pač nismo pričakovali od mozirskih naprednjakov, ki se tako radi štejejo za narodne Slovence. Neki gostilničar je že odstranil svoj dvojezični napis. Videl je, da so se začeli ljudje njegove gostilne ogibati. Kaj pa slavni „Hotel zur Post“? Ali je ta samo za Nemce, ker se v njem samo nemško govori? Mozirčani, vzdramimo se! Pokazimo, da smo Slovenci in da z veseljem delamo za narod. Besede mičejo, vzgledi pa vlečejo.

c Laško. Sprevodnik J. Flasch je prišel po nesreči z nogo pod vlak, čegar kolesa so mu odtrgala vse prste na desni nogi.

c St. Jur ob Taboru. G. baron Frid. Wittenbach je prodal veleposestvo Ojstrca za 360.000 K. Kupil ga je Italijan, lesni trgovec.

c Dramlje. Narodni List od 29. oktobra dela v dopisu odtod korajžo svojim prijateljem, da morajo prihodnji tu in na Ponkvi naprednjaki zmagati. Volilno zgodovino pregledite, če deluje občinski tajnik in vodja Narodne stranke Jarnovič tako, da bi še mogel kak pameten človek goreti za naprednjake. Za volitve na spomlad je Jarnovič vse tako imenitno pripravil, da so bile volitve popolnoma ovržene. Jarnovič je torej kriv, da je občina imela stroške za imenike in da je čez 200 volilcev volilni dan brez haska moralo preživeti. Mu bo kdo za to hvaležen? Po ovrženih volitvah bi pričakovali, da bo Jarnovič nove imenike zastopil sestavil. Ne, občina mu mora zopet šteti. Bo vsaj boljše imenike naredil kakor na spomlad. Kaj še! Dal jih je drugemu za 10 K delati. Ta drugi je veliko volilcev in okoli 200 hišnih števil kupil, nekatere volilce krivo vpisal, davek premenil. — Imeniki so slabi. Dali bi se popraviti z davčnim zapisnikom. Kje je ta zapisnik? Več ljudi si naj pogleda imenike; bodo že prišli pogreškom naslednje tu vprašamo, kdo si naj upa iti pogledati imenike? Še duhovnika sta komaj smela do njih.

Najhujše še pride. Pogreškov v imenikih ne sme tajnik popravljati, ampak komisija, ako kdo z reklamacijo opomni na kake pogreške. Jarnovič je delal po svoje. Nekaj pogreškov je popravil sam v priči obeh duhovnikov. Ko je komisija prišla in reklamacije z imeniki primerjala, ni seveda našla v imenikih skoraj nič pogreškov in je dala na občinsko tablo tak odgovor nabiti, kakor da so bile reklamacije prazne. To je hudo. Jarnovič se pa smeji v pest. Nar. stranka je lahko ponosna na njega.

c Šmarje pri Jelšah. Na splošno željo se prekrasna ter res ganljiva igra, ki je tudi pri nas predzadnjo nedeljo zelo povoljno uspešna, namreč: „Dve materi“, v nedeljo dne 8. novembra ponovi. Sedeži prve vrste po 1 K, ostali po 60 h, stojišča 30 h. Vrši se pri gospodu Habjanu. Vabimo k obilni udeležbi zlasti sosede. Začetek takoj po večernicah ob 3. uri.

c Šmarje pri Jelšah. Nad vse slovesno smo sprejeli našega novega gospoda dekana, mnogočast. g. Ivana Bohanca. Že v Grobelnem so jih pričakali gospodje duhovni sobotarje ter jih je v imenu dekanije pozdravil gospod župnik Gajšek. Na domačem kolodvoru so jih pričakovali šmarski tržani ter jih je pozdravil gospod župan Ferinc. Ob spremstvu požarnikov spremljali so jih do cerkve, kjer jih pozdravi gospod nadučitelj v imenu šole, Marijina družbenka pozdravi v sredi belo oblečenih deklic in izroči šopek svežih cvetic. V imenu župnije pozdravi gospod provizor Cerjak ter gospod župnik Zdolšek. Vernemu ljudstvu pa so jih v cerkvi predstavili preč. gospod dekan Caf v nedeljo, na dan Vseh svetnikov, v prelepem govoru. Pomenljivo se je oblačni dan v četrtek popoldan ob prihodu preljubljenega nam gospodajdekana razjasnil — tako upamo se bode tudi v dekaniji vreme zjasnilo!

c Šmarje pri Jelšah. V nedeljo dne 25. okt. t. 1. so naša dekleta pokazala kaj znajo. Igra „Dve materi“ ni malenkost, a uprizorile so jo tako dovršeno, kakor izvežbane igralka. Najtežjo nalogo ste imeli Ludmila in Olga, a prav te dve ste se tako ugloboili v svojo nalogo, da smo pri nekaterih nastopih mislili, to ni igra, ampak resnični življenski prizor. Pa tudi vsa druga dekleta so prav pošteno izvršila svojo nalogo. Čast jim! V veliki Habjanovi dvorani bilo je ljudstva naletenog do zadnjega kotička. Vse je z veliko pozornostjo sledilo igri in po vsakem nastopu se je slišalo burno odobravanje. Največja zahvala za ta izredni užitek pa gre č. g. kaplanu Sinku. Le vrlo naprej! Take igre so najboljša izgojevalno sredstvo za naše ljudstvo!

c Trbovlje. Za društveni dom v Trbovljah so nadalje darovali p. n. gg.: K. Čuk, Jesenice, 1 K; J. Dekort, Ljubno, 5 K; J. Hribnik, Braslovce, 2; V. Janžekovič, Svecina, 1 K; M. Schmid, Solčava, 4 K; H. Verk, Videm, 2 K; J. Kosi, Celje, 12 K; M. Straki, Sv. Peter, 2 K; na godovanju Terezije Hrastel v Zagorju, 14 K; strok. društvo trboveljskih paznikov, 10 K. Srčna hvala vsem! Ne zavržite tudi drugih poslanih Vam položnic!

c Mozirje. Kat. slov. izobraževalno društvo priredi v nedeljo, 15. novembra t. l. ob pol tretji uri v „Hotelu Ilirija“ žaleigro „Mlinar in njegova hči“. Zraven igra društveni tamburaški zbor. Društvo vabi k obilni udeležbi od blizu in daleč.

c Zibika. Zahvala. Gospod Simon Strenkl, učitelj v pokoju in posestnik na Tinskem, razdeljuje vsako drugo leto obloko med revne šolarje in šolarice, ter se je lani obdarilo 38 otrok. Letos se je blagi dobrotnik zopet spomnil revne šolske mladine in je dne 17. oktobra 1908 dal tridesetim otrokom kot jubilejni dar snov za zimsko obleko. Za to izvanredno darilo izreka v imenu obdarjencev tem potom najtoplejo zahvalo: šolsko vodstvo in krajni šolski svet Zibika.

Brežiški okraj.

b Mestni očetje v Brežicah so baje, sklenili, delovati na to, da se vsi slovenski uradniki; prestavijo iz Brežic. Ti gospodje, ki žive od žuljev slovenskega kmeta, imajo pač veliko domišljavost. „Kacenjammer“ ne bo izostal.

b Radi obrekovanja poslanca dr. Benkoviča — kaznovani! Te dni sta bila v Brežicah kaznovana brivec Pajdasch ter neki Stersche, trgovski pomočnik pri Mattheisu, radi obrekovanja poslanca dr. Benkoviča. Neki fotografski pomočnik iz Celja je bil tudi tožen, pa jo je pravočasno popihal, da bi se izognil občutne kazni! Lažnjivi kljukec iz Ptujja! Pridi sem, da te postavimo pred sodnika; ne skrivaj se za svoje prijatelje!

b Trgovina Mattheis v Brežicah je na prodaj. Da, da; našemu kmetu se odpirajo oči; zato pa je treba pravočasno dobiček iz njegovih žuljev varno spraviti.

b Pozor! Pred meseci je prinesel „Slov. Gospodar“ notico o R. Segi, ki je popolnoma odgovarjala resnici. Dostavimo le to, da je sedaj sestra g. R. Segi poravnala v Rajhenburgu njegove dolgove.

b Protestantovska služba božja v Brežicah se je vršila te dni. Udeležili so se je razni nemškutarski trgovci!

b Občinski tajnik Schallon ima zopet tožbe na hrbtu: radi nevarne grožnje proti poslancu dr. Benkoviču, radi neopravičene ovadbe proti nekemu slovenskemu uradniku itd.

b Dopisnika ptujskega „Stajerca“ v Brežicah sta baje lekarnar Hans Znidaršič in odvetnik H. Janesch.

b Brežice. Brežiški nemškutariji je prišlo srce zopet nekoliko izza hlače, odkar se je bila celi mesec navzemala junaške korajže v senici orožniških bajonetov. To se je pokazalo v noči od ne-

delje na ponedeljek, ko je dala vse slovenske hiše prelepiti z raznimi Kolomonovimi žegni, namreč s številko „Stajerca“, ki napada med drugimi posebno srdito našega poslanca dr. Benkoviča. Policija seveda ni mogla nič videti, kdaj in kako so ti čudodelni plakati prišli na stene, ter je tako zopet najjasnejše dokazala, kako vestno opravlja svojo službo. A ti Stajerčevi lepaki naj postanejo v resnici čudodelni za nas in za našo propadlo nemškutarijo. Zato iznova in zelo resno pozivamo vse somišljenike v Brežicah ter v bližnji in daljni okolici: Kadar greste v Brežice česar kupiti — pa naj bo malo ali veliko — stopite vselej le v slovensko trgovino! Pa še več: med svojimi znanci delajte na to, da tudi oni store vedno tako. Slovenski trgovci vam bodo postregli istotako dobro kakor nemški, čemu torej z vašim denarjem rediti one, ki vas za hrbitom zaničujejo ter sramote kot „bindišarske pse“? Zlasti mladima, fantje in dekleta, lotite se dela, da vse svoje domače in znance pripravite do takšnega zavednega ravnanja! Potem pa naj vse slovenske hiše kar prevlečejo s „Stajerci“, da se bo le v nas vzbudila zavednost! Sicer pa bo nemškutarje ta korajža kmalu zapustila. Samo vsi rojaki na resno delo!

b Imeno pri Podčetrtku. Dne 25. vinotoka 1908 se je vršil pri g. Matevžu Pajku ustanovni občni zbor prostovoljne požarne bratije v Imenu. — Načelnikom je bil izvoljen g. Albin Pečar, trgovec in posestnik, podnačelnikom Ivan Belina, posestnik, tajnikom Ivan Počivavšek, župan in posestnik, blagajnikom Ivan Počivavšek (ml.), četovodjem — plezalcev Ivan Cvetko, četovodjem brizgalničarjev Jurij Seleker. Vendar se je postrečilo ustanoviti to toli potrebno društvo, ki ima prelep namen, da priskoči v slučaju ognja bližnjemu na pomoč in da mu obvaruje imetje in življenje. Da se je to društvo ustanovilo, gre čast vrlemu odhodu imenske občine, zlasti pa županu, ki se je že prej in potem kot začasni načelnik za ustanovitev društva zelo zanimal. Vse prijatelje požarne brambe pa prosimo, da jo blagovolijo podpirati z denarnimi prispevki, kajti stroški za nabavo brizgalnice in orodja so veliki.

b Odbor za pomoč pogorelcem v Senovem pri Rajhenburgu priredi dne 8. t. m. v prostorih restavracije „Unschuld“ v Rajhenburgu dobrodelno veselico z bogatim vsporedom. Posebno opozarjamo cenjeno občinstvo, da bode sviral na gosli nekaj točk z izredne dobrohotnosti naš slavnoznani slovenski umetnik g. Simončič in Reke; istotako sodeluje tudi slavni pevski zbor „Čitalnice“ v Brežicah. Začetek ob 4. uri popoldne. Srečolov. Vstopnina 1 K za osebo. Z ozirom na dobrodelni namen se preplačila hvaležno sprejemajo.

Iz drugih slovanskih dežel.

† Volitve v Slov. Plajbergu na Koroškem je vlada ovrгла. Slovenci so zmagali dne 28. oktobra v vseh treh razredih. Nasprotniki so strašno poparjeni.

† Nemška žalost. Koroške „Freie Stimmen“ so jako solzave. Napisale so članek: „Klagenfurt — zweisprachig!“ (Ti trije klicaji marsikaj pomenijo. Vzrok tem klicajem je znatna narodna pridobitev, katero je koroškim Slovincem izvojeval g. dr. Brejc. Okrajno sodišče celovško je doslej slovenske vloge zavračevalo, deželno sodišče se je pa sedaj izreklo, da so slovenske vloge dopustne.

† Gorica. Dne 25. oktobra so se zvečer na plesišču v neki gostilni v Gorici sprli vojaki in civilisti. Vmes je posegla policija. Ker se je ti tudi slabo godilo, je začela streljati na vojake. Na ob h straneh je bilo mnogo ranjenecov. Vojaki, ali ne najdete nikjer drugje zabave, kakor na teh nesrečnih pletih, katerih nasledki so, ali bolnišnica ali pa zapor?

† Novice iz Gorice. Dne 24. oktobra ob ½6. uri zjutraj je v vojaški bolnišnici mirno v Gospodu zaspal pešec Jožef Stern, doma iz Zgornje Polskave, star še le 22 let. Rajni zapuščala žalujočo mater, posestnico na Zgornji Polskavi, brata ter omoženo sestro. Lansko leto je bil poklican, da izpolni svojo dolžnost, da dosluži tri leta vojaške službe. Se predno dosluži eno leto, ga tifus položi na mrtvaško posteljo, daleč od doma, od ljubljene matere, katero je zadnjo noč nemilo klical na pomoč. A matere le od nikoder ni bilo, ki bi mu podala mrtvaško svečo v roko. Se le zjutraj je z Bogom spravljen sladko zaspal, rešen vseh težav našega stanu. Priprostega pogreba, kateri je bil dne 26. oktobra popoldne, so se udeležili brat, sestrin mož, nek prijatelj od doma, od stotnije vse moštvo in častniki z vojaško godbo. Solze so nam zablestele v očeh, ko so na Prestavskem pokopališču njegove telesne ostanke spuščali v hladno zemljo, daleč od njegove domače župnije. N. v m. p.!

Drobfinice.

† Ameriška pravica. Nek moški je umrl v Ameriki, ker je čez mero užival alkohol. Zapustil je več otrok brez vseh sredstev. Otroci pa so tožili tri krčmarje, h katerim je oče največ zabajal, češ, da so oni krivi očetove smrti. Sodnik se je usmilil sirot in je obsodil krčmarje na 180 tisoč kron odškodnine. Krčmarji so se sicer branili, toda sodnik jih je opozoril, naj bodo veseli, da jih ni zadelo hujše, ker bi jih sodišče moglo obsoditi tudi zaradi — hudodelstva umora. Izvirni pa so ti Amerikanci.

d Zblaznela kraljica. Portugalska kraljica-mati, stara mati sedanega portugalskega kralja, je zblaznela. Tako globoko je nanjo lani vplival umor njene sime portugalskega kralja in prestolonaslednika. Zblaznela kraljica si domišlja, da so njene roke in njena obleka oblite s krvjo.

Književnost.

§ Osnovni nauki o narodnem gospodarstvu. Spisal Valentin Zun, c. kr. finančni komisar. Založila Narodna knjigarna v Ljubljani. Knjiga razpravlja o sledečih za gospodarstvo vevvažnih vprašanjih: I. Predpogoji uspešnega razvoja gospodarstva. II. Pridobivanje dobrin (produkcija). III. Kroženje dobrin (cirkulacija). IV. Razdeljevanje dobrin (distribucija). V. Trošenje dobrin (konsumpcija). VI. Zgodovinski razvoj narodnega gospodarstva. Knjiga obsega 320 strani in stane 3 krone, s pošto 3 krone 20 vinarjev.

Najnovejše novice.

Dr. Ivan Dečko je dne 3. t. m. v Gradcu umrl. Z njim je spodnji Štajer zgubil najbolj žilavega narodnega boritelja in izbornega organizatorja na gospodarskem polju. Ko bi živel dr. Dečko zdrav in čil med nami, gotovo bi ne prišlo pri nas do razpora, kajti duševno in po značaju je visoko nadkrijeval celjske liberalce, ki so mu radi in neradi morali slediti. Eden njegovih glavnih ciljev je bil v zadnjih letih, dati Celju slovenski značaj. Brezobzirno je korakal proti svojemu cilju. Toda prestrigla ga je bolezen, in liberalne pigmeje še razdirajo sedaj isto, kar je dr. Dečko zgradil. Veliko je pretrpel dr. Dečko tudi v Mariboru, kjer je bil koncipient in vodil „Südsteirische Post“. Sodnija mu je delala veliko preglavic, toda dr. Dečko je bil prebrisana glava ter si je znal pomagati. Slava njegovemu spominu!

Vinski trg se bode dne 12. t. m. vršil v Vojniku. Vina različnih krajev se bodo razpostavila. Kupci se vabijo na obilno udeležbo.

Sporazum med Turčijo in Bolgarijo. „Magdeburger Zeitung“ poroča iz Carigrada, da je turško-bolgarski razpor končan. Bolgarija je zahtevala Turčije, da prevzame 120.000.000 turškega dolga, sprejela.

Angleški listi svetujejo Srbiji, naj se s Turčijo zveže in se oboroži. List „Daily Mail“ šeuva Srbijo naravnost k vojski.

Srbski metropolit je prosil ruski sveti sinod za pomoč, da odbije smrtonosni udarec, namenjen Srbiji, ki so odločeni, da do poslednjega človeka poginejo, ako jim zborovanje velesil ne da pravice.

Za meščansko šolo v Žaleu. Poslanec Ter-glav je z dr. Hrašovcem in sodrugi v deželnem zboru stavil predlog, naj se v Žaleu ustanovi slovenska trirazredna meščanska šola.

Vspored zborovanja vevlavliti. Ruski minister Izvoiski je poslal dne 2. t. m. zvečer avstrijskemu zunanjemu uradu vabilo na zborovanje velesil. Vspored je tale: 1. Aneksija Bosne; 2. neodvisnost Bolgarije; 3. Ugodnosti, ki bi se naj Srbiji in Črnogori dovolile; 4. odprava tujih poštnih uradov v Turčiji. Med Avstrijo in Rusijo se glede na predloženi program vrše pogajanja. Avstrija ne da Srbiji pod nobenimi pogoji kakih odškodnin.

V Parizu so srbskemu ministru za zunanje stvari dr. Milovanoviću dejali, kakor poroča „Temps“, da o kakih teritorijalnih (zemeljskih) odškokninah za Srbijo ne more biti govora.

V Združenih državah v Ameriki je izvoljen za predsednika dosedanji državni tajnik za vojne zadeve, Taft.

Listnica uredništva.

Št. Peter v Sav. dolini: Oprostite, Vaše pesmi ne moremo priobčiti. Bilo bi jo treba precej opiliti, k temu pa nam primanjkuje časa. Pozdravljeni!

Franjo Horvat

cerkveni in sobni slikar,
Maribor, Kasinogasse štey. 2

naznanja, da se je preselil iz Gornje Radgone v Maribor ter se vešč. duhovščini in p. n. občinstvu priporoča za slikanje cerkev v vsaki tehniki, alternih slik in križevih potov kakor vse v slikarsko in pleskarsko stroko spadajoča dela, od priproste do najfinejše izpeljave. Bralnim društvom se posebno priporoča za slikanje odrov. 404

Naznanilo.

Vinogradnikom naznanjam, da imam 50.000 cepljenih trt na prodaj in sicer vrste Mosler na portalis 20.000, Burgunder beli 20.000, Silvanec na Portalis 10.000. Trte so dobro zaraščene in vkoreninjene. Cena 100 komadov 15 K in korenjaki so tudi Rip. Portalis 10.000 stanejo 100 komadov 3 K. Kupci se naj blagovolijo oglasiti, dokler je kaj zaloge.

Ivan Verbjak,

posestnik in trtnar, Spodnji breg, Ptuj.

Pojasnila o inseratih daje

upravnistvo samo tistim, ki priložijo vprašanju znamko za 10 vinarjev.

Loterijske številke.

Dne 31. oktobra 1908.

Gradec 75 76 24 44 1
Dunaj 4 9 20 24 74

Enonadstropna hiša z gostilniško obrtjo, se prostovoljno pod lahki plačilni pogoji proda. Naslov v upravnistvu. 736

Lepo posestvo, v lepi legi, 10 minut od St. Pavla, četr ure od tovarne, hiša in gospodarsko poslopje novo postavljeno, 5 oraloj njiv in travnikov, kakor tudi par minut oddaljena novozidana hiša s sadonosnikom, se proda skupno ali na drobno! Vse je v najboljšem stanju in tudi pripravno za gostilno ali drugi obrt. Popraša se pri Ferdinandu Vedeniku v St. Lovrencu pri St. Pavlu pri Preboldu h. št. 1. 258

Posestvo, 10 oraloj obsežno njive, gozd, travniki, hiša in gospodarska poslopja v dobrem stanu. Naslov v upravnistvu. 889

Sprejme se pošten, zanesljiv močen hlapec. Naslov v upravnistvu. 903

Dobrodošča gostilna četr ure od Maribora od aljane, h kateri spada tudi nekaj polja, se po ceni proda. Naslov v upravnistvu. 894

Novo parilo šiva in staro popravlja neka žena prav po nizki ceni. Naslov v upravnistvu. 895

Prva dalmatinska vinarska zadruga

uknjižena zadruga z o. poroštvom

Najboljše črno vino I.

vrste liter 64 v.

Črno vino II. vrste I. 48 "

Črno vino šilher Opollo

liter 60 "

Belo vino staro naj-

boljše liter 60 "

Šilher Opollo jako staro

liter 1 K

Šilher Opollo izvrstno

vino liter 80 v.

Moskatto od suhega

grozdiča liter 3 K

Kdor vzame 6 litrov, plača 4 vin.

za liter manj. 901

Prodaja trdka

F. Cvitanović vdova

v Mariboru, Grajska ulica št. 20.

Olje

za razne stroje prodaja tis-

karna sv. Cirila v Mariboru

100 kg po 25 K.

Kotac se sprejme s 1. decembrom

ali z novim letom v najem na

priznane in brez konkurenčnem

prostoru, kjer se jako mnogo za-

služi. Zraven je tudi kolar. Ose-

bno se je predstaviti takoj pri g.

Lovro Celcer, gostilničar pri Spod.

Sv. Kungoti, pošta: Pesnica, kjer

se izvejo natančni pogoji. 922

Solčnike in dežnike, pa-

lice, taške, kovčke, in

korbe za potovanje, vozičke

za otroke, priporoča

P. Kostič

v Celju. 175 (I)

Ženitna ponudba. Mlad obrtnik se želi seznaniti v svrhu ženitve z izobraženo kmečko deklico, ki bi imela 3000-4000 K dote. Ponudba s sliko pod „Srečna bodočnost“ na upravnistvo „Slov. Gosp.“ 918

Proda se prostovoljno malo posestvo z novo opeko krito hišo v kateri je mala prodajalna, na lepem kraju, vse v najboljšem stanju. Pred hišo je velik vrt in njiva. Primerno bi bilo za kakega obrtnika ali penzionista, blizu farne cerkve sv. Petra v Sav. dolini pri Celju. Več se izve pri Antonu Švigelj, h. št. 75, istotam. Proda se po ugodni ceni. 911

XXXXXXXXXXXX

Stampilje

iz kavčuka se dobijo v tis-karni sv. Cirila v Mariboru.

XXXXXXXXXXXX

Kovaško orodje kompletno, ostri-ne iz litega jekla za dve vrtali s precepom. Velika rezna klnpa s tremi levimi, pet desnimi vijaki vse za 240 K proda Ivan Pungartnik, krojač Schönauergasse 53, Gradec. 930

Iščejo se skozi leto vse vrste in množine domačih pridelkov. Najboljša in najugodnejša uporaba surovega masla, sira, strdi, jaje, perutnine, divjačine, slanina, zelenjave, fižola, krompirja, brena, graba, ovs, koruze, konoplja, lanenih in drugih semen, lahko celo belo vino. Zaklani prasci 4 1/2, prašički 18, jagnjeta 13 K, težke pitane svinje itd. Poslovno mesto Münzberg 19, Gradec. 929

Dva vagona hmeljskih drog, večidel 7 metrov dolgih, ima na prodaj Anton Cilensek, Thesen 41 pošta Maribor. 926

Ženitna ponudba.

35 let star priden delavec z nekaj premoženja se želi seznaniti z deklico, ki bi imela kako hišo brez dolga ali malo premoženje, ali vdovo brez otrok. Naslov v upravnistvu „Slov. Gospod.“ 933

Krojaškega punčevnika in učenca sprejme takoj Anton Ulbl, krojač pri Sv. Urbanu nad Mariborom. 931

Posestvo eno uro od Maribora, obstoječe iz 11 jehov polja in sadoanjaka, vse pri domačiji je za 9000 K na prodaj. Vprašati je v Krambergerjevi gostilni v Leitersberg-u. 935

Priložnostni kup. Jako lepa, novozidana, 9 let davka prosta, dve nadstropna, čisto moderno opremljena hiša z lepim dvoriščem in malim vrtom v Mariboru se proda pod lahki plačilni pogoji. Proda se tudi vinograd pri Kamnici z 1 1/2 orali, novi nasadi, z letošnjo letino, 4 1/2 orala sečnega gozda čisto po ceni. Vpraša se pri Ivanu Zechner, Pfarrhofgasse št. 5, Maribor. 907

Friden mizarski učenec se sprejme takoj pri g. Alojziju Rojko, mizarskem mojstru v Mariboru, Kaserngasse št. 8. 904

Pridnega učenca sprejme g. Egger Gottfried, čevljarški mojster, Domplatz št. 14, Maribor. 905

Pridnega hlapca, ki ima skrb za živino in razume poljsko delo, se takoj sprejme. A. Grušovnik, dekan v Hočah. 862

100 kg čiste strdi, po 85 kg vkup, kg 4 1 K 40 vin. ima na prodaj Andrej Tihole v Ledini pri Sevnici ob Savi. Pristno blago se jamči. 918

Rokodelec 30 let star iščem pošteno in spretno

nevesto

ki bi imela ne preveč zadolženo posestvo, ali na stanovitni vodi žago ali mlin. Poprave se ne vstrašim, ker to delam sam. Naslov: Ivan Mali, upravnistvo Slov. Gospodar, v Mariboru. 916

V Celju je na prodaj davka prosta hiša, ki vrže na leto 1000 K dobička. Zraven hiše je lep velik vrt. Oddaljena je dve minuti od tovarne. Proda se za 16000 K, ostane pa lahko vključenih 12000 K. Natančnejša pojasnila daje prodajalec Anton Kucher, pekarški mojster pri Sv. Duhu v Ločah. 909

Pozor, kmetje in fantje!

V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že 25 let, so mi je posrečilo s časoma iznajti sredstvo za rast brk in las, proti ispadanju las in za odstranitev prhlja (luskin) na glavi, to je

Kapilor št. I.

Cena je (franko na vsako pošto): 1 lončič 3 K 60 vin., 2 lončka 5 K. Prosim, da se naroči samo od mene. Naslov je: P. Juršič, lekarnar v Pakracu, Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštnim povzajem.

Najboljše trajne gorljive peči „Phoebus“

peči za šole in peči za kurjavo z žaganjem, zanesljivo delujoče

slamorenice

priporoča po nizkih cenah domača trdka

Trgovina z železnino „MERKUR“
P. Majdič, Celje.

Zajamčena umetna gnojila, nepremočne plahte za vozove in komate. Zoper ogenj in vlom varne blagajne. Šivalni stroji.

Naznanilo.

Podpisani naznanjam, da imam za letno dobo 1908/1909 15 tisoč na suho cepljenih ameriških trt na prodaj in sicer: 5000 šipona, 4000 silvanca 3000 žlahtnine bele in rudeče, 1000 renskega rilčka, 1000 belega burgundca in 1000 muškatelea. Vse trte so mošne in dobro zaraščene kakor letos malo kje. Za v jesen odvzete trte prodajam 100 komadov I. vrste za 14 K, za na spomlad izkopane po 15 K 100 komadov. II. vrste prodajam po 8 K 100 komadov. Trte so cepljene na podlago Riparija portalis. Za v jesen odvzete trte sprejemam naročila do 20. novembra, za na spomlad pa, dokler bo kaj v zalogi.

Franc Holc,

931

posest. in trtničar v Zagorcih, pošta Juršinci pri Ptuj.

Pozor vinorejci!

Naznanim, da imam veliko množino ameriških tr za oddati in sicer:

cepljenke:

Laški rizec	na Rip. Portalis.	
Silvanec	" " "	
Burgundec beli	" " "	Cena I. vrste za
Traminec rudeči	" " "	100 kom. 16 K.
Šipon (Mosler)	" " "	
Burgundec beli Rip.	Montikola.	

divjaki:

Riparia Portalis	Cena I. vrste
Rupestris Montikola in Solonis.	100 kom. 3 K.

Oglasiti se je pismeno ali osebno pri

Ivanu Novak,

924 pos. in trtnar. Sv. Urban pri Ptuj.

Cepljene trte

I. kakovosti vseh najboljših vrst na običaj-nih podlagah imajo za oddati:

I. štajerska, trsničarska zadruga, pošta Juršinci pri Ptuj;

trsničarska zadruga pri Sv. Bolfanku pri Središču;

trsničarska zadruga v Ljutomeru;

trsničarska zadruga v Zetalah pri Rogatcu; 865

Ceniki so na zahtevanje brezplačno na razpolago.

:: Ne okušaj, dokler ni vode zraven! ::

80%

Jesihova esenca,

bela in rudeča. 1 liter volja 2 K.

Od 10 litrov naprej pošljem franko vsake železniške postaje.

Kakor se ravno potrebuje, naj se zmeša 1 liter 80% jesihove esence s 30 ali 24 ali 14 litri čiste studenčne vode in izvrsten jesih je gotov. Namizno in bučno olje 1 liter po K 1'40 in 1'60.

Zaloga pri: R. Bračko,

544 trgovcu v Ptuj v novi poštni hiši.

Pri gnojenju travnikov, deteljšč in strnišči s Tomasovo žlindro, superfosforom ali kostno moko naj se nikdar ne opusti gnojenje z

Kajnitom ali pa 40% soljo kaljivo

Pojasnila za te, kakor za druga umetna gnojila podaja brezplačno

Landwirtschaftliche Auskunftsstelle des Kalisyndicates G. m. b. H.,

Graz, Raubergasse, 11, I.

Kalijeva gnojila ima v zalogi in jih prodaja po zelo nizkih cenah

trgovina z želez. in poljedelskimi stroji

„MERKUR“

P. Majdič, Celje

katera naznanja cene z obratno pošto in pošilja poučne spise zastoj.

869

Varaždinska hranilnica v Varaždinu

Ustanovljena leta 1867.

Hrvaško.

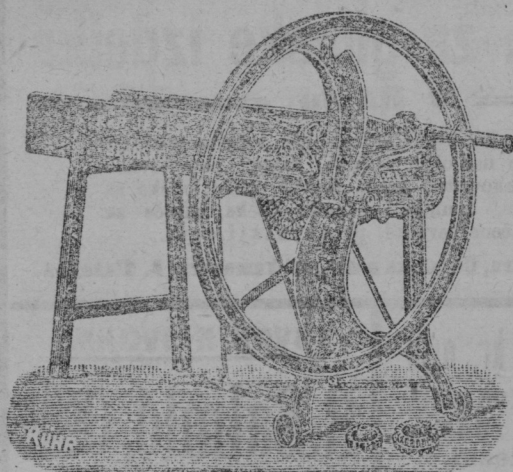
Ustanovljena leta 1867.

887

Akcijskega kapitala in rezerv 830.000 K.
Sprejema vloge od 5 K naprej in je obrestuje do
preklica s

4 1/2 %.

Rentni davek plača zavod sam.

V Gornji Polskavi pri Pragerskem ima tvrdka K. & R. JEZEK

veliko zalogo vseh vrst kmetijskih strojev
in se vsem kmetom posebno priporoča. V
zalogi so vedno vitli ali gepelni, predležja
mlatilnice, slamoreznice, reporeznice, mlinci
za jabolke, grozdne stiskalnice, žitne čiš-
tilnice, drobilni mlinci, brane, plugi itd.
Podpisani posreduje naročila na vse vrste
kmetijskih strojev, sesalk, bencinovitih mo-
torjev, motorje na plin, stroje za opeko,
opreme za opekarne itd. — Zmerne cene,
ugodni plačilni pogoji, tudi se vsa popravila
sprejemajo in po nizki ceni zaračunajo.
Zastopnik in oskrbnik zaloge Franc Kampuš
v Gornji Polskavi pri Pragerskem. 434

Protin,

revmatizem, trganje po udih, celo
najtrdovratnejšo bol odstrani hi-
tro in gotovo samo iz rastlinskih
snovi sestavljeno na znotraj upo-
rabljajoče „Remmlovo protinovo
in revmatično olje“. Mazanje ne
hasne nič. Steklenica z navodilom
uporabe 6 K. Veliko sijajnih za-
hvalnih pisem. Kem. Pharm. la-
boratorij Karl Remmel, Landshut
113 Bavarsko. 861

Kmetijsko društvo Št. Jur. ob
juž. žel. sprejme pod ugodnimi
pogoji učence, ki je dovršil ljudsko
šolo. Prednost imajo tisti, ki so
se že v tej stroki izobraževali.
Nastop takoj. 925

Milan Hočevnar-Celje

Glavni trg šte. 10.

Priporoča za napravo domače pijače posebno
dobro pripravo ali tvarino, tudi za vse vrste žganja
in likera. — — — — —
Olja, švicarskega sira, ogrske salame, kave 1 kg
od 2 K naprej, rogatsko in radajnsko kisló
— — — — — vodo, galico, žveplo in rafije. — — — — — 180

Jamčim za dobro in solidno postrežbo.

Naznanilo.

Naznanjam posestnikom vinogradov, da bom imel
letošnjo jesen in prihodnjo spomlad precejšno množino na
suho cepljenih trt na prodaj. In sicer: šipon, silvanec, laš-
ki rizling in žlahtnino belo in rdečo, vse trte so cepljene
na Rip. portalis in muškati cepljeni na montikolo. Vse trte
so dobro zaraščene in dobro vkoreninjene. Cena je I. vz.
za v jesen odvzete trte 140 K 1000 kom. za na spomlad
pa 150 K 1000 kom. Cena II. vrste je 80 K 1000 kom.
Naročila za v jesen odvzete trte sprejemam do 20. novem-
bra, za na spomlad pa, dokler bo kaj v zalogi.

Franc Mursič.

posestnik in trtničar v Senčaku, Sv. Lovrenc v Slov. gor., p. Juršinci
877 pri Ptuj.

Št. 14 zdravstvo.

Razpis službe okrožnega zdravnika.

Podpisani odbor razpisuje s tem službo okrožnega
zdravnika, zdravstvenega okrožja Ljubno v Savinjski dolini
z letno plačo 1640 K. Slovenščine ali katerega slovanskih
jezikov zmožni prosilci naj svoje običajno opremljene pro-
nje tu sem vložijo do 30. novembra t. l.

Odbor zdravstvenega okrožja Ljubno, 15. oktobra 1908.

906

Načelnik: **Fr. Juvan.**

Zahvala.

Zahvaljujemo se vsem cenjenim prijateljem
in znancem, ki so se kljub slabemu vremenu v
tako obilnem številu udeležili pogreba naše ljube
in blage hčere, soproge, matere, sestre itd.

Elizabete Protner roj. Šlik,

ki je po mučni bolezni, previdenas sv. zakramenti
dne 24. oktobra v Gospodu zaspala. Pred vsem se
zahvaljujemo prečastitemu g. M. Strakl-u, za njihov
pretresljiv govor ob odprtem grobu, g. kaplana J.
Krajnc, ter gđ. pevkam.

St. Peter pri Mariboru, 30. oktobra 1908.

Žalujoči sorodniki.

828

Pozor!

svinje-
rejci.

Patent. krvna krma „Lucullus“. Pri pravilni uporabi po-
stanejo svinje vsak dan 1 kg in še več težje. Cena krvne
krme, „Lucullus“ 28 vin. kg. Ako se odzame najmanj
50 kg, se zaračunajo samo po tovarniški ceni:

Zaloga v Mariboru samo v novi špecerijski trgovini

Leopold Gusel, Tržaška cesta šte. 3,

Gostilna „pri Jelenju“.

Kupujejo se deželni pridelki kakor: pšenica oves, koruza, fižol itd. po
najvišji ceni. — Priporočam nadalje svojo veliko zalogo vsega špe-
rijskega blaga samo sveže in čiste kakovosti. 890

Pozor! Čitaj! Pozor!

**Slavonska
biljevina.**

Ta je napravljena iz najboljših gorskih zelišč — ter
se izvrstno in z najboljšim uspehom uporablja proti zasta-
relemu kašlju — bolih v prsih, — prehlajenju v grlu, hri-
pavosti, težkemu dihanju, astmi — pljučnemu kataru, suhemu
kašlju, tuberkulozi i. t. d. i. t. d.

Delovanje izborne, vspeh siguren. Cena je
franke na vsako pošto za 2 steklenici 3 K 40
vin, 4 steklenice 5 K 80 vin. po povzetju ali
še se pošlje denar naprej. — Manj kot 2 steklenici
je ne pošilja. Presimce, da se naroča naravnost od:

P. Jurišića,

lekarnarja v Pakracu št. 201. (Slavonija.)

956

Grobne spomenike

različnih oblik,

iz različnih trpežnih
marmorjev,
granita in
sijenita,

po
konkurenčnih cenah
nadalje

delavnico umetnih cerkvenih del
priporoča

842

Vincenc Čamernik,

oblastv. preiskušeni in koncesijonirani kamnoseški mojster.
Celje-Zavodna, ob potu k romarski cerkvi Sv.
Jožefa, pet minut ob postaji.

Karol Kocijančič

kamnoseški mojster

MARIBOR, samo Schillerstrasse 25.

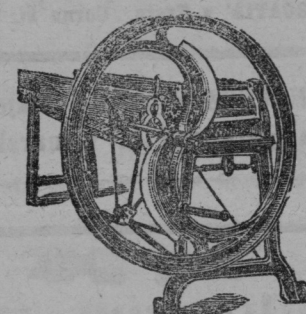
izdeluje altarje, prižnice, podobe in vsa druga stav-
binska dela iz kamna, žrli, spomenike itd.

Zaloga izgotovljenih nagrobnih spo-
menikov.

Vsi marmornati altarji v baziliki v
Mariboru so moje delo.

Jožef Pfeifer

v Hočah pri Mariboru
tovarna za kmetijske stroje
in livarna za železo.

Izdeluje v velikem šte-
vilu najnovejše in bolj-
še rezalnice za klajo,
ki režejo za konje in
goveje žival, v dolgoti
od 6 do 150 mm, ali
od 1/4 do 6 colov. K.
M. H. Cena 120 kron.

Jamstvo eno leto.

Popravila strojev toč-
no, po ceni.

Slovenci, zahajajte v domačo tovarno po stroje!

Prodaja se tudi na obroke.

Izdeluje tudi rezalnice za repo, sesalke za gnoj-
nico, vitelje, raznovrstne mlatilnice, čistilnice
itd. itd. po najnižji ceni.

Drozgálnice za sadje, najboljše sistema.

Ceniki

se pošljejo brezplačno.

823

Ceno posteljno perje.

1 kg sivga, puljenega K 2.—, pol belega K 2.50, belega K 4.—, prama
perje mehkega kakor puh K 6.—, velenjima oglajenega najboljše vrste
K 8.—, mehkega perja (puha) sivga K 6.—, belega K 10.—, prsnega
puha K 12.—, od 5 kg naprej poštne prosto.

Narejene postelje

iz gostonitega, rdečega, modrega, rumenega ali belega inleta (nankinga),
pernica, velikost 170 X 115 cm z dvema zglatnicama, te dve 80 X 55 cm,
zadosti napolnjeno, z novim, sivim očiščenim, košatim in stanovitnim
perjem K 16.—, napol maha K 20.—, maha K 24.—, pernica sama K 12.—,
14.—, 16.—, zglatnica K 8.—, 8.50, 4.—, razpošilja po povzetju, zavojnina
898 zastoj, od K 10.— naprej poštne prosto

Maks Berger v Dešenem št. 235, Šumava.
Kar ne ugaja, se zamenj ali pošlje denar nazaj. Ceniki zastoj in pošt. prosto.

Zahvala.

Vsem velecejenim sorodnikom, prijateljem
in znancem, ki so nam povodom naše ljubljene so-
proge, matere, ozir. babice

Terezije Šalamun,

izrazili svoje sočutje med dolgo boleznijo in dragi
pokojnici z udeležbo pogreba izkazali zadnjo čast,
izrekamo najpristranejšo zahvalo, zlasti se zahva-
ljujemo č. oo. minoritom ptujskim. č. g. vikarja
Pšandru v Ptuj. — Bog naj ji da večni mir in
pokoj!

Sv. Trojica v Halozah, 31. oktobra 1908.

927 **Martin Šalamun,** o. **Bernardin Šalamun,**
soprog. minorit.
Margarita Köhler roj. Šalamun, **Jožef Köhler,** **Vinko Köhler,**
sestra. — — — — —

? Kje?

Kupujemo po najnižji ceni ter najdemo veliko izbir kakor:

števila lodne za moške obleke.

Volne in lodne za ženske.

Cajge in platno.

Parhent in predpasnike.

Zimske robe in nogavice.

Rokavice in dežnike.

Kravate in ovratnike.

Srajce in naramnice.

Obleke in zimske suknje.

Preproge in zastore.

Koce in odeje.

Obrisate in mizni pri.

Žepni, volneni in svileni robot.

Posebno velika izbira krasnih božič. daril.

Vse to se dobi v pravi slovenski trgovini

M.E. Sepec

Maribor.

Grajski trg 2, Burgplatz 2.

Za šolo!

Kupujte svoje potrebščine, kakor: papir, zvezke, peresnike, svinčnike, risalno orodje, radirke itd. le v narodni trgovini **VILKO WEIKL**, Maribor, Gosposka ulica 33. — Velikanska izbira razglednic, kojih čisti dobiček je deloma namenjen dijaški kuhinji v Mariboru.

Svoji k svojim!
Nova trgovina
Fr. Bureš,
urar, očalar in zlatar
v Mariboru
Tegetthoffova cesta 33.

priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato zalogo raznovrstnih zlatih, srebrnih in niklastih ur, očal, dalnogradov, raznovrstne zlatnine in srebrnine po najnižjih cenah. Garancija več let.

Vsi popravki se točno in hitro izvršijo.

„CROATIA“

edina hrvaška zavarovalnica, osnovana od občine svobodnega in kr. glav. mesta Zagreba

„CROATIA“, osnovana na temelju vzajemnosti, sprejema v zavarovanje proti požaru in vpepelitvi po blisku nepremičnine vsake vrste: hiše, gospodarska poslopja, tvornice, mlinske itd. ter premičnine, kakor: hišno opremo, gospodarsko orodje, opremo, stroje, blago, žito, blago v trgovinah itd. po jako ugodnih pogojih in niskih cenah.

Vsa pojasnila daje: Podružnica „CROATIA“ v Trstu, Corno št. 1.

!! Glavna zaloga **BARTHELNOVEGA** apna za poklajo !! Razne vrste travnega, deteljnega, gozdnega in vrtnarskega semena priporoča

M. Berdajs

Maribor!
Sofijin trg

Pozor! Pozor!
Manufakturna trgovina
RUDOLF HAVELKA V PTUJU

priporoča slavnemu občinstvu svojo veliko in novo zalogo raznovrstnega volnenega ter perilnega blaga za ženske, kakor tudi najnovejše štofe za moške obleke po primerno niskih cenah. — Postrežba točna in strogo solidna!

Svoji k svojim.

Priporočam se slavnemu občinstvu za izdelovanje oblek za gospode in fante po najnovejšem kroju ter po jako niskih cenah. Z velespoštovanjem

Jakob Veziak,

krojaški mojster Maribor, Šolska ulica.

786

Franc Divjak,
slikar in pleskar v Mariboru,

kupnijska ulica št. 7. se priporoča č. duhovščini in slavnemu občinstvu v izvrševanje najfinejšega in prostejšega slikarstva in pleskarstva po zadovoljni ceni.

SLOVENCI!

923

POZOR!

BOŠTJ. ULČAR,

narodni brivec,

se vsem sl. občinstvu priporoča. Maribor, Koroška cesta 7, zraven Cirilove tiskarne. ZA DIJAKE ZNIŽANE CENE.

Demetrij Glumac
kotlar

Ptuj, Poštna ulica 13 in MARIBOR, Huzarova cesta št. 13 priporoča spoštovanim kmetovskemu kroju in najboljše hrana, pri katerih jamči za dobro in trpežno delo. Popravki vseke vrste cene in hitro. Kupujem stari baker, črn in mesing po najboljši ceni.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Grajski trg št. 2 v hiši gostilne pri črnem orlu (Schwarzen-Adler).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4%, proti 3 mesečni odpovedi po 4½%. Obresti se pripisujejo k kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 4½%, na vknjižbo sploh po 5%, na vknjižbo in posestvo po 5½%, in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. — Prošnje za vknjižbo dela posojilnice brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. dopoldne in vsako soboto od 8 do 12 dopoldne, izven praznikov. — V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

vsak delavnik od 8.—12. dopoldne in od 2.—5. popoldne.